

Техничко упутство за административни и технички преглед функционалности ЕСИР-а или Л-ПФР-а

Верзија 1.17

Бр документа	Датум	Верзија	Коментар
СУФ-01	13.07.2021.	1	Прво издање
СУФ-01	13.07.2021.	1.1	1. Ситне техничке измене 2. Брисање додатне изјаве о усаглашености 3. Захтев за одобравање започиње Административним прегледом
СУФ-01	19.7.2021.	1.2	1. Промењен наслов и усвојена терминологија према препорукама ПУРС правне службе
СУФ-01	21.7.2021.	1.3	1. Усвојени коментари према препорукама ПУРС правне службе
СУФ-01	22.7.2021.	1.4	1. Усвојени коментари према препорукама ПУРС правне службе
СУФ-01	22.7.2021.	1.5	1. Усвојени коментари према препорукама ПУРС правне службе
СУФ-01	23.7.2021.	1.6	1. Усвојени коментари према препорукама ПУРС правне службе
СУФ-01	23.7.2021.	1.7	1. Јединица мере је саставни део назива производа или услуге 2. ЕСИР подржава комуникацију са Л-ПФРом обавезно, осим у случају да се искључиво одобрава за интернет продају 3. Класификација ЕСИРа (само за аутомате, основни, напредни, за сопствену употребу) 4. Затварање авансног рачуна 5. Аванс Продаје (АП) садржи ЕСИР време уколико је датум уплате (преносом на рачун (вирманским начином плаћања) старији од ПФР датума 6. АНЕКС са примерима фискалних и нефискалних рачуна 7. Шифрарник поља за идентификацију купца
СУФ-01	11.1.2022.	1.8	1. Измена формата ЕСИР броја
СУФ-01	17.1.2022.	1.9	1. Проширен шифарник јединственог идентификационог броја купца са шифром корисника јавних средстава 1. Измена ЕСИР упитника у поглављу Типови ЕСИР-а – уклоњена опција <i>middleware</i> 2. Измена ЕСИР упитника у поглављу Оперативне функције ЕСИР-а – додата опција да ЕСИР подржава пријем података путем фајла 3. Измена ЕСИР упитника у поглављу Текстуални приказ фискалног рачуна – измена питања вазано за употребу поља <i>ИД купца</i> и <i>Опционо поље купца</i> 4. Уклоњене ознаке В2В и В2С у поглављу Примери рачуна ЕСИР-а у ЕСИР упитнику 5. Промена назива поља на рачуну – уместо <i>ПИБ купца</i> сада је <i>ИД купца</i>
СУФ-01	27.1.2022.	1.10	

Бр документа	Датум	Верзија	Коментар
СУФ-01	27.04.2022.	1.11	<p>1. Део 6, Начин повезивања ЕСИР-а са ПФР-ом П1: Бежична Wi-Fi конекција - са опционо промењено на обавезно (страна 21)</p> <p>2. 11. Део, Упит и управљање ценама П1: ЕСИР корисник може да промени цену производа или услуге - са опционо промењено на обавезно за 3, опционо за 1,2 и 4 (страна 23)</p> <p>3. 16. Део, Текстуални приказ фискалног рачуна, додато П14: Да ли рачун садржи Поље за рекламу испод насловне линије која обележава крај фискалног рачуна, обавезно за 3. опционо за 1,2 и 4 (страна 27)</p> <p>4. Додатно објашњено авансно плаћање – Део 9.1 (страна 40)</p> <p>5.Додате шифре (страна 47): За поље купца – 50 и 60 везане за коорпоративне картице За поље касир- 10 За поље назив артикла – 10, 11, 12 и 13 везане за авансе</p>
СУФ-01	13.05.2022.	1.12	<p>1. Есир Упитник, Део 10- Оперативне функције ЕСИРа, тачка П7 (страна 21): Додатна функционалност ЕСИР-а , којом се у одређеним условима, дефинисаним правилником, „Правилник о врстама фискалних рачуна, типовима трансакција, начинима плаћања , позивању на број другог документа и појединостима осталих елемената фискалног рачуна“, онемогућава унос следећа три начина плаћања: Платна картица, Чек и Инстант плаћање а, које ће у том случају касир уносити као готовину.</p> <p>2. Додато објашњење за реализацију једнонаменских ваучера – Део 9.5. (страна 45).</p>
СУФ-01	26.05.2022.	1.13	<p>1. Есир Упитник, Део 17 - Примери рачуна са ЕСИР-а према класификацији (страна 27) П2: Промет Рефундација са идентификацијом купца - из Обавезно за 2, 3, Опционо за 1, 4 промењено у Обавезно за 2, 3 и 4, Опционо за 1 П4: Копија Рефундација са идентификацијом купца - из Обавезно за 2, 3, Опционо за 1, 4 промењено у Обавезно за 2, 3 и 4, Опционо за 1</p> <p>2. Есир Упитник, Део 17 - Примери рачуна са ЕСИР-а према класификацији (страна 27) Уклоњена су следећа питања (и прилагођена је енумерација преосталих питања):</p> <ul style="list-style-type: none"> • П12: Промет Рефундација • П14: Копија Рефундација • П16: Предрачун Рефундација • П18: Обука Рефундација • П20: Аванс Рефундација

СУФ-01	20.10.2022.	1.14	<ol style="list-style-type: none"> 1. Појашњење - Авансно плаћање (поглавље 9.1) 2. Појашњење - Једнонаменски ваучер (поглавље 9.5) 3. Промет без накнаде (ново поглавље – 9.7) 4. Допуна - Рачун са идентификацијом купца – шифарник (стр. 52)
СУФ-01	05.06.2023.	1.15	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1. Појашњење за поништавање рачуне без унетог ИД купца (9.3) 2. 2. Дефинисање обвезника фискализације – продавца једнонаменског ваучера (9.5) 3. 3. Дефинисање јединствене шифре купца за имаоце пензионерских картица (9.8)
СУФ-01	21.11.2023.	1.16	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дефинисање јединствене шифре купца за пољопривредна газдинства (поглавље 9.8)
СУФ-01	09.08.2024.	1.17	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дефинисање јединствене шифре артикла за промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима. (поглавље 9.8)

Садржај

Садржај	3
1 Увод	6
1.1 Речник Појмова	6
1.2 Закон и подзаконска акта у примени	7
• Закон о фискализацији („Службени гласник РС“ бр. 153/20 и 96/21)	7
2 Измене Упутства	8
3 Одговорност Пореске Управе.....	9
4 Регистрација за одобравање ЕФУ	11
5 Одговорности добављача као подносиоца захтева.....	12
6 Одговорност добављача као носиоца одобрења	13
7 Процес одобравања.....	14
7.1 Развојно окружење за добављаче на порталу Пореске управе.....	15
7.1.1 Регистрација добављача на развојно окружење	15
7.1.2 Добављач потврђује регистрацију	16
7.1.3 Преглед регистрације.....	16
7.1.4 Добављач добија сертификат	17

7.2	Радни процеси.....	17
7.2.1	Захтев за добијање одобрења за даљу употребу (преносиво одобрење).....	17
7.2.3	Захтев за добијање одобрења за одређену врсту ЕСИР-а.....	18
7.3	Припрема за технички преглед.....	19
7.4	Технички преглед.....	19
7.4.2	ЕСИР Упитник - листа за самопроцену.....	20
7.4.3	Л-ПФР Упитник – листа за самопроцену.....	28
7.5	Административни преглед.....	34
7.5.1	Предуслови.....	35
7.5.2	Очекивани резултат.....	35
7.5.3	Кораци.....	35
7.5.4	Ставке за разматрање.....	35
7.6	Извештај о поступку одобравања.....	35
7.6.1	Предуслови.....	35
7.6.2	Очекивани резултат.....	35
7.6.3	Кораци.....	35
7.6.4	Ставке за разматрање.....	36
7.7	Састављање извештаја о поступку одобравања.....	36
7.7.1	Предуслови.....	36
7.7.2	Очекивани резултат.....	36
7.7.3	Кораци.....	36
7.7.4	Ставке за разматрање.....	36
7.8	Доношење одлуке за одобрење.....	36
7.8.1	Предуслови.....	36
7.8.2	Очекивани резултат.....	36
7.8.3	Кораци.....	36
7.8.4	Ставке за разматрање.....	37
7.9	Промена на производу за кога је одобрење издато.....	37
7.10	Контрола и укидање одобрења.....	37
8	Технички тим.....	38
9	Примери рачуна у специјалним случајевима.....	39
9.1	Авансно плаћање.....	40
9.1.1.	Издавање фискалних рачуна у случају наплате аванса у систему еФискализације (Аванс - Продаја, Аванс – Рефундација и Промет – Продаја).....	40
9.1.2.	Издавање фискалних рачуна у случају наплате аванса пре примене система еФискализације (Аванс – Рефундација и Промет – Продаја).....	42
9.1.3.	Издавање фискалних рачуна у случају наплате аванса пре и аванса у току примене система еФискализације (Аванс - Продаја, Аванс – Рефундација и Промет – Продаја).....	42

9.3	Поништавање рачуна у случају грешке	44
9.4	Продаја добара и услуга путем корпорацијских картица.....	45
9.5.	Једнонаменски ваучер.....	48
9.6.	Промет Рефундација (ПР) у случају повраћаја новца купцу	49
9.7.	Промет без накнаде.....	50
9.8.	Рачун са идентификацијом купца	52

1 Увод

Услови одобравања Електронских Фискалних Уређаја (ЕФУ) из овог документа су важећи за све добављаче Електронских Система за Издавање Рачуна (ЕСИР) и Локалних Процесора Фискалних Рачуна (Л-ПФР) као и обвезнике фискализације који желе самостално да развију један или више елемената електронског фискалног уређаја за сопствене потребе. Добављачи ЕСИР и Л-ПФР као и обвезници фискализације који желе да самостално развију један или више елемената електронског фискалног уређаја за сопствене потребе, су у даљем тексту заједнички означени као: добављач/достављачи.

1.1 Речник Појмова

- **Фискализација** је скуп мера и поступака које спроводе обвезници фискализације како би се омогућила ефикасна контрола оствареног промета на мало посредством ЕФУ-а;
- **ЕФУ** - електронски фискални уређај је хардверско и/или софтверско решење, које користи обвезник фискализације ради издавања фискалног рачуна и преноса података о фискалним рачунима у Систем за управљање фискализацијом Пореске управе, а који се састоји од једног процесора фискалних рачуна и једног или више електронских система за издавање рачуна, одобрених од стране Пореске управе, као и безбедносног елемента издатог од стране Пореске управе;
- **СУФ** - Систем за управљање фискализацијом је софтверска апликација Пореске управе која преузима све податке из процесора фискалних рачуна, а овлашћеним корисницима дозвољава преглед одређених података, управља процесором фискалних рачуна сваког обвезника фискализације од његовог иницирања до гашења и креира анализе и извештаје;
- **ПФР** - процесор фискалних рачуна је хардверски или софтверски елемент, чија је употреба одобрена од стране Пореске управе, који размењује податке са електронским системом за издавање рачуна и безбедносним елементом, анализира податке о прометима, форматира податке као фискални рачун, ствара електронски потпис, прослеђује фискални рачун електронском систему за издавање рачуна, чува податке о прометима и преноси фискалне податке у Систем за управљање фискализацијом Пореске управе;
- **ЕСИР** - електронски систем за издавање рачуна је хардверски или софтверски елемент, чија је употреба одобрена од стране Пореске управе, у који обвезник фискализације уноси податке о промету и из којег се издаје фискални рачун;
- **БЕ** - безбедносни елемент је хардверски или софтверски елемент који садржи електронски сертификат обвезника фискализације кога користи процесор фискалних рачуна за потписивање рачуна и Пореска управа како би се спречило неовлашћено коришћење фискалних података који се преносе у Систем за управљање фискализацијом Пореске управе, као и за очување интегритета података;
- **Електронски потпис** је шифровани дигитални код који идентификује обвезника фискализације и потврђује интегритет процесора фискалних рачуна приликом преноса података у Систем за управљање фискализацијом Пореске управе;
- **Добављач** електронског фискалног уређаја је лице које обвезнику фискализације испоручује хардверско и/или софтверско решење потребно за рад електронског фискалног уређаја;
- **Обвезник фискализације за сопствене потребе** је лице, обвезник фискализације који жели да самостално развије, инсталира и имплементира електронски фискални уређај за потребе свог пословања.
- **Пословни простор и пословне просторије** су затворени или отворени простор, сваки самонаплатни уређај – аутомат, али и свако покретно место (возило, пловни објекат и сл.)

које служи за обављање делатности (укључујући и део или више делова једног пословног простора и/или пословних просторија), као и простор који обвезник фискализације, ради обављања делатности, користи само повремено или привремено;

- **Плаћање** је измиривање обавеза за извршени промет добара или услуга у тренутку издавања фискалног рачуна готовином, инстант трансфером одобрења, чеком, платном картицом, на други безготовински начин и сл., односно авансно измиривање обавеза за будући промет добара или услуга.

1.2 Закон и подзаконска акта у примени

- Закон о фискализацији („Службени гласник РС“ бр. 153/20 и 96/21)
- Уредба о облику и садржају регистра елемената електронских фискалних уређаја, врстама електронских фискалних уређаја, начину њиховог коришћења и одобравања, аутоматској обустави рада електронског фискалног уређаја, појединостима алтернативног приступа сталној интернет вези и начину увида у податке достављене Пореској управи („Службени гласник РС“ број 32/21) – у примени од 1. јула 2021. године
- Уредба о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја („Службени гласник РС“ бр. 32/21, 117/21) - у примени од 10. априла 2021. године
- Правилник о начину чувања и заштите података у интерној меморији електронског фискалног уређаја („Службени гласник РС“, бр. 31/21 и 99/21) - у примени од 1. новембра 2021. године
- Правилник о врсти и начину достављања података о пословном простору и пословним просторијама, као и о начину генерисања ознаке пословног простора („Службени гласник РС“, број 31/21 и 93/21) - у примени од 01. новембра 2021. године
- Правилник о врстама фискалних рачуна, типовима трансакција, начинима плаћања, позивању на број другог документа и појединостима осталих елемената фискалног рачуна („Службени гласник РС“, бр. 31/21, 99/21 и 10/22) - у примени од 01. новембра 2021. године
- Правилник о условима и процедури издавања и начину коришћења безбедносног елемента („Службени гласник РС“, бр. 31/21 и 96/21) - у примени од 1 јула 2021. године
- Правилник о начину провере пријављених фискалних рачуна („Службени гласник РС“ бр. 31/21 и 99/21) - у примени од 1. новембра 2021. године
- Правилник о начину и поступку достављања података о издатим фискалним рачунима Пореској управи („Службени гласник РС“ бр. 31/21 и 99/21) - у примени од 1. новембра 2021. године

Пореска управа одобрава производе и софтверска решења у складу са процедурама и функционалностима дефинисаним наведеним прописима и овим упутством.

2 Измене Упутства

Пореска управа је дужна да, на порталу Пореске управе, објави и ажурира ово упутство.

Пореска управа може, у случају неодговарајућег рада или употребе елемента електронског фискалног уређаја, који нису у складу са применљивим Техничким водичем, у случају промена у Техничком водичу, решењем укинути одобрење за употребу елемента или елемената електронског фискалног уређаја, које садржи рок у којем је неопходно обуставити испоруку и употребу елемента или елемената електронског фискалног уређаја.

Решење којим се укида одобрење за употребу елемента или елемената електронског фискалног уређаја се доставља у електронском облику добављачу.

3 Одговорност Пореске Управе

Према Закону о фискализацији (у примени од 01.01.2022. године) и Уредби о облику и садржају регистра елемената ЕФУ, врстама ЕФУ, начину њиховог коришћења и одобравања, аутоматској обустави рада ЕФУ-а, појединостима алтернативног приступа сталној интернет вези и начину увида у податке достављене Пореској управи (у примени од 1. јула 2021. године):

Добављач електронског фискалног уређаја, који жели да обвезнику фискализације испоручи хардверско и/или софтверско решење потребно за рад електронског фискалног уређаја, дужан је да пре испоруке једног или више елемената електронског фискалног уређаја Пореској управи електронским путем поднесе захтев за добијање одобрења за употребу елемента електронског фискалног уређаја, и то за сваки елемент одвојено. Исто правило важи и за обвезнике фискализације из члана 6. став. 9. Закона.

На основу поднетог захтева, Пореска управа врши проверу усклађености елемента или елемената електронског фискалног уређаја са захтевима из Техничког водича, који је објављен на порталу Пореске управе и у случају када утврди да су услови из Техничког водича испуњени, одобрава употребу елемената електронског фискалног уређаја, и генерише идентификациони број (у даљем тексту: ИБ) елемената електронског фискалног уређаја.

Приликом генерисања ИБ води се рачуна да додељени ИБ буде јединствен за сваки елемент електронског фискалног уређаја, по добављачу, типу и моделу елемента електронског фискалног уређаја. Исто правило важи и за обвезнике фискализације из члана 6. став. 9. Закона.

Пре подношења захтева, добављач подноси неопходну техничку документацију предвиђену овим Упутством. Пореска управа ће чувати и руковати информацијама и документацијом добијеном од стране добављача поштујући при том одредбе Закона о пореском поступку и пореској администрацији које се односе на тајност података, као и одредбе закона којима се уређује тајност података и закона којим се уређује заштита података о личности.

Пореска управа, након извршене провере испуњености услова из Техничког водича, решењем одлучује о захтеву у року од 15 дана од дана подношења захтева и доставља решење подносиоцу захтева, које садржи ИБ елемента електронског фискалног уређаја и извештај о поступку одобравања, састављен у складу са применљивим Техничким водичем.

Напомена: Захтев из предходног става односи се на Административни преглед који може бити започет само након успешног Техничког прегледа, тј евалуације да производ за који се тражи одобравање заиста испуњава неопходне услове из Техничког водича.

Пореска управа ажурира и јавно објављује Техничко упутство. Такође, Пореска управа ће обавештавати носиоца одобрења електронским путем о променама које су настале услед ажурирања овог Упутства, а тичу се већ одобрених функционалности. Пореска управа може, у случају неодговарајућег рада или употребе елемента електронског фискалног уређаја, који нису у складу са применљивим Техничким водичем, у случају промена у Техничком водичу, решењем укинути одобрење за употребу елемента или елемената електронског фискалног уређаја, које садржи рок у којем је неопходно обуставити испоруку и употребу елемента или елемената електронског фискалног уређаја.

За одобрене производе, Пореска управа ће чувати информације, документацију и узорке који су достављени у процесу одобравања најмање годину дана од престанка важења одобрења.

Пореска управа не сноси одговорност за директну или индиректно оштећење, губитак вредности који се могу десити током одобравања и за време чувања узорака.

4 Регистрација за одобравање ЕФУ

Када се региструје на развојно окружење за добављаче на порталу Пореске управе (види *7.1.1 Пријава добављача за регистрацију на развојно окружење*), добављач прихвата услове из овог Упутства.

Регистрација се сматра комплетном ако је попуњена на начин како је то дефинисано упутством за попуњавање регистрације онако како је објављено на развојном окружењу за добављаче на порталу Пореске Управе. Регистрација садржи основне идентификационе податке о добављачу.

5 Одговорности добављача као подносиоца захтева

Добављач је у обавези да учествује у процесу одобравања, у смислу обезбеђивања допунских информација неопходних да би се процес одобрења обавио.

Добављач је у обавези да све проблеме настале током прегледа отклони и омогући Пореској управи да обави преглед.

6 Одговорност добављача као носиоца одобрења

Добављач, чији је ЕСИР и/или Л-ПФР одобрен од стране Пореске управе дужан је да одржава производ у складу са прописима о фискализацији и овим Упутством.

Пореска управа ће вршити повремену проверу у просторијама обвезника фискализације да би утврдила истоветност елемента ЕФУ који обвезник фискализације користи у односу на елемент који је добио одобрење.

Добављач ће исправити све уочене грешке које нису у сагласности са издатим одобрењем и спецификацијом производа представљеним у време када је исти одобрен од стране Пореске управе.

Добављач ће, у случају укидања одобрења у складу са Законом, одмах обуставити даљу продају тог модела тог производа за кога је претходно издато одобрење. Даље, носилац одобрења се обавезује да ће повући са тржишта све уређаје и софтверска решења за које је одобрење укинато.

7 Процес одобравања

Сваки ЕСИР и/или Л-ПФР мора да прође кроз процес одобравања који спроводи Пореска управа. Такође, сваки ЕСИР и/или Л-ПФР који обвезник фискализације самостално развија за сопствене потребе, мора да прође кроз процес одобравања који спроводи Пореска управа.

Обвезник фискализације мора да користи само онај модел ЕСИР-а и Л-ПФР-а који је Пореска управа одобрила. Процес одобравања започиње регистрацијом добављача у развојном окружењу за добављаче, на порталу Пореске управе.

Након успешне регистрације добављача на развојно окружење за добављаче, на порталу Пореске управе, и након што је развио свој ЕСИР и/или Л-ПФР производ, добављач подноси пријаву за технички преглед. Пријава се подноси електронским путем и садржи пратећу документацију која је неопходна да би се извршио технички преглед. Сва неопходна документа морају бити на српском језику.

По пријему пријаве за технички преглед, Пореска управа предузима кораке који би утврдили да ли ЕСИР и/или Л-ПФР испуњавају услове за одобрење. При томе, поступа се према Техничком водичу.

Током процеса прегледа, добављач ЕСИР-а и/или Л-ПФР-а мора Пореској управи омогућити приступ информацијама и опреми ако је неопходно, као и пружити било какву другу врсту помоћи коју Пореска управа захтева за спровођење поступка.

Технички преглед обавља Технички тим Пореске управе. Након спроведеног техничког прегледа, добављач добија обавештење електронским путем да је преглед успешно окончан. Тог момента добављач добија могућност подношења захтева за одобрење од кога почиње да тече законски рок Пореске управе од 15 дана за издавање решења.

По завршетку процеса Пореска управа:

- Решењем одобрава или одбија употребу ЕСИР-а и/или Л-ПФР-а у складу са процесом из овог Упутства
- Доставља решење које садржи извештај о поступку одобравања и ИБ елемента ЕФУ који је састављен у складу са Техничким водичем

Пореска управа након одобравања употребе ЕСИР-а и/или Л-ПФР-а објављује на Интернет страници детаље марке, модела и спецификације ЕСИР-а и/или Л-ПФР-а, као и датум када је одобрен, односно води регистар одобрених елемената ЕФУ у складу са чланом 11. Уредбе.

Пореска управа може решењем укинути одобрење ЕСИР-а или Л-ПФР-а, ако ЕСИР или Л-ПФР нису више у складу са Техничким водичем. У том случају Пореска управа ће:

- У регистру одобрених елемената електронског фискалног уређаја назначити да је укинута одобрење за ЕСИР или Л-ПФР, уношењем броја и датума решења којим се укида одобрење за употребу елемента електронског фискалног уређаја
- Обавестити све добављаче који имају везе са предметним ЕСИР-ом и/или Л-ПФР-ом као и лица из члана 6. став 9. Закона да је решењем укинута одобрење за употребу елемената ЕФУ које садржи рок у којем је неопходно обуставити испоруку и употребу елемента ЕФУ
- Објавити на Интернет страници информацију да је решењем укинута одобрење за употребу елемената ЕФУ за обвезнике фискализације

7.1 Развојно окружење за добављаче на порталу Пореске управе

Сви потенцијални добављачи имају приступ развојном окружењу за добављаче на порталу Пореске управе. Овај специјализовани портал садржи:

- Детаљна упутства за израду ЕСИР-а и Л-ПФР-а
- Документа са инструкцијама и дигиталним обрасцем за захтев пријаву за поступак одобравања, као и списак потребне документације која се доставља уз захтев
- Корисничку подршку за помоћ у раду
- Листу производа који су одобрени. Свака нова верзија која утиче на изглед фискалног рачуна захтева ново одобрење
- Приступ тестовима за Л-ПФР
- Регистровани добављач на порталу добављача може да:
  - Прилаже неопходну идентификацију одговорног лица
  - Пријављује тип и модел производа који подноси на одобравање
  - Добије потребну техничку спецификацију за производ
  - Добије приступ развојном окружењу за добављаче
  - Предаје потребну документацију о производу

ЕСИР и Л-ПФР добављачи имају јасна техничка и друга упутства како да се придржавају свих релевантних прописа о фискализацији. Сваки добављач може проћи одобрење за више уређаја или апликација. За свако одобрење добављач мора доставити контролну листу за самопроцену. Добављачи Л-ПФР имају приступ аутоматском тест алату који проверава да ли је Л-ПФР усклађен са објављеним протоколима.

Развојно окружење за добављаче на порталу Пореске управе пружа алате добављачима ЕСИР-а и Л-ПФР-а за развој, тестирање и одобрење решења користећи било који одговарајући медијум за безбедносни елемент (БЕ) који се користи у сврху тестирања.

Пореска управа може да решењем одобри употребу елемента ЕФУ или не одобри захтев за одобрење уз образложење. Сваки Л-ПФР у поступку одобравања добиће јединствени идентификациони број. Пореска управа води регистар одобрених елемената електронског фискалног уређаја који је јавно доступан на порталу Пореске управе.

7.1.1 Регистрација добављача на развојно окружење

Током овог процеса ЕФУ добављачи који предају своју почетну пријаву за регистрацију на развојно окружење за добављаче на следећој интернет страници:

<https://tap.sandbox.suf.purs.gov.rs/>

Потребно је да у склопу пријаве наведу податке правног лица или предузетника и контактира.

7.1.1.1 Предуслови

Добављач ЕФУ је лице које обвезнику фискализације испоручује хардверско или софтверско решење потребно за рад ЕФУ. Приликом регистрације на развојно окружење, Пореска управа може одбити добављача уколико подаци за регистрацију нису исправни.

7.1.1.2 Очекивани резултат

Након што добављач заврши регистрацију добиће путем е-поште неопходне инструкције за рад у развојном окружењу.

7.1.1.3 *Кораци*

1. Добављач попуњава образац за регистрацију
2. Регистрација се појављује у одељку Регистрација добављача на Порталу за Пореску управу са статусом **Регистрација непотврђена**
3. Аутоматски одговор е-поштом се шаље на адресу е-поште коју је навео добављач

7.1.1.4 *Ставке за разматрање*

Добављач је у обавези да пружи тачне информације о свом идентитету и особи за контакт. На овом кораку, добављач тек треба да потврди регистрацију.

7.1.2 *Добављач потврђује регистрацију*

Током овог процеса добављач потврђује своју регистрацију на развојно окружење.

7.1.2.1 *Предуслови*

Пре него што добављачи могу да потврде регистрацију, потребно је да унесу податке о привредном субјекту и особи за контакт.

7.1.2.2 *Очекивани резултат*

Након што добављачи потврде своје регистрације, унети подаци морају бити проверени од стране Пореске управе.

7.1.2.3 *Кораци*

1. Након подношења почетне пријаве, добављач добија аутоматски одговор е-поштом из развојног окружења. Одговор садржи линк за потврђивање регистрације.
2. Добављач кликом на поменути линк потврђује своју регистрацију.
3. Статус регистрације добављача се мења у **Регистрација потврђена**.

7.1.2.4 *Ставке за разматрање*

Ако је статус пријаве добављача за протекли период **Регистрација непотврђена**, Пореска управа може изнова послати е-пошту са линком за потврду или чак користити понуђене контакт информације да затражи помоћ.

7.1.3 *Преглед регистрације*

Овај процес подразумева преглед регистрације ЕФУ добављача на развојно окружење.

7.1.3.1 *Предуслови*

Пре провере, потребно је да добављачи потврде своје регистрације.

7.1.3.2 *Очекивани резултат*

Након провере регистрације добављача, она ће бити или одобрена или одбијена. У зависности од тог исхода, добављач може почети да користи развојно окружење за добављаче на порталу Пореске управе или мора да измени и поново поднесе пријаву уколико је одбијен.

7.1.3.3 *Кораци*

1. Пореска управа идентификује регистрацију са статусом **Регистрација потврђена**.
2. На основу закључака прегледа, Пореска управа доноси одлуку да одобри или одбије регистрацију.
3. Уколико је регистрација одобрена, добија статус **Регистрација одобрена**. Међутим, уколико је одбијена, добија статус **Регистрација одбијена**.

7.1.3.4 *Ставке за разматрање*

Пореска управа пажљиво прегледа информације које је добављач доставио као део своје пријаве. Све информације морају бити валидне и легитимне.

Све регистрације се прегледају у најкраћем року након подношења како би се добављачима пружио довољно времена да заврше поступак добијања одобрења.

7.1.4 Добављач добија сертификат

Током овог процеса ЕФУ добављачи добијају своје сертификате за аутентификацију који им омогућавају приступ развојном окружењу за добављаче на Порталу Пореске управе.

7.1.4.1 Предуслови

Регистрације добављача морају бити одобрене пре него што добију дигиталне сертификате.

7.1.4.2 Очекивани резултат

Након што добављачи добију своје сертификате, могу да почну да користе развојно окружење за добављаче на Порталу Пореске управе и да се касније пријаве за одобрење.

7.1.4.3 Корази

1. Пореска управа одобрава пријаву добављача за регистрацију на Sandbox окружење.
2. Е-пошта се аутоматски генерише и шаље на контакт адресу е-поште коју је доставио добављач. Садржи све сертификате потребне за приступ и коришћење развојног окружења за добављаче на Порталу Пореске управе.

7.1.4.4 Ставке за разматрање

Током овог процеса ЕФУ добављачи добијају своје сертификате за аутентификацију који им омогућавају приступ Порталу за добављаче.

7.2 Радни процеси

Процес евалуације обавља Пореска управа на основу пријаве за технички преглед добављача која у том тренутку мора бити комплетна. То значи да је добављач већ самостално проценио да су сви услови испуњени за почетак евалуације. Процес се састоји из два дела:

- **Технички преглед** – где предмет пријаве пролази кроз функционални преглед о усаглашености са Техничким водичем
- **Административни преглед** – је процес у коме се потврђује да је документација комплетна и означава почетак одобравања производа који је усаглашен са Техничким водичем и овим Упутством

Уколико Пореска управа нађе да услови нису испуњени, путем портала обавештава добављача и налаже допуну пријаве за технички преглед.

После успешног прегледа Пореска управа сачињава извештај о поступку одобравања и издаје решење којим одобрава употребу елемената ЕФУ добављачу ЕФУ који жели да обвезнику фискализације испоручи хардверско и/или софтверско решење потребно за рад ЕФУ (за даљу употребу – ПРЕНОСИВО), односно обвезнику фискализације који жели самостално да развије један или више елемената ЕФУ за сопствене потребе (за сопствене потребе – НЕПРЕНОСИВО)

7.2.1 Захтев за добијање одобрења за даљу употребу (преносиво одобрење)

Уколико добављач жели да обвезнику фискализације испоручи хардверско и или /софтверско решење потребно за рад ЕФУ, мора то назначити на одговарајућем месту у пријави.

7.2.2 Захтев за добијање одобрења за сопствену употребу (непреносиво одобрење)
Уколико обвезник фискализације жели да самостално развије, инсталира и имплементира један или више елемената ЕФУ за потребе свог пословања, мора то назначити на одговарајућем месту у пријави.

7.2.3 Захтев за добијање одобрења за одређену врсту ЕСИР-а

Добављач мора да испуни све захтеве из техничке спецификације за ЕСИР, али са обзиром на разноликост технологије и намене ЕСИР-а, неки од врста рачуна могу да не буду подржани. Добављач мора да нагласи који су врсте рачуна подржани и одабере једну од понуђених класификација која одговара производу:

- СПЕЦИФИЧАН ЗА АУТОМАТЕ – подржава врсте и тип рачуна:
  - Промет,
    - Продаја (ПП)
    - Рефундација (ПР) - опционо
- ОСНОВНИ – подржава врсте и тип рачуна:
  - Промет
    - Продаја (ПП)
    - Рефундација (ПР)
  - Копија
    - Продаја (КП)
    - Рефундација (КР)
  - Предрачун
    - Продаја (РП)
    - Рефундација (РР)
  - Обука
    - Продаја (ОП)
    - Рефундација (ОР)
- НАПРЕДНИ – подржава врсте и тип рачуна:
  - Аванс
    - Промет (АП)
    - Рефундација (АР)
  - Промет
    - Продаја (ПП)
    - Рефундација (ПР)
  - Копија
    - Продаја (КП)
    - Рефундација (КР)
  - Предрачун
    - Продаја (РП)
    - Рефундација (РР)
  - Обука
    - Продаја (ОП)
    - Рефундација (ОР)
- ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ (дозвољено само добављачима који траже НЕПРЕНОСИВО одобрење)
  - Подржава врсте и тип рачуна који су неопходни кориснику за рад

7.3 Припрема за технички преглед

Када добављач процени да је предметни ЕСИР или Л-ПФР производ технички усклађен са Техничким водичем, добављач може да подноси пријаву за технички преглед.

7.3.1.1 Предуслови

Након регистрације добављач подноси пријаву за технички преглед у којој одговоре на сва обавезна питања са контролне листе техничког дела путем Портала за добављаче (за ЕСИР или Л-ПФР).

7.3.1.2 Очекивани резултат

Када поднесе пријаву за технички преглед, добављач постаје **апликант**. Након подношења пријаве, Пореска управа може започети поступак техничког прегледа.

7.3.1.3 Кораци

1. Добављач креира нову пријаву за технички преглед на развојном окружењу за добављаче, на порталу Пореске управе
2. Апликација аутоматски добија почетни статус – **Припрема техничког дела**
3. Добављач одговара на сва потребна питања са контролне листе за технички преглед и подноси пријаву
4. Одговори се достављају електронским путем преко портала и чека се исход техничког прегледа.
5. Статус пријаве се мења у **Технички део достављен**

7.3.1.4 Ставке за разматрање

Евалуација се не може започети без одговора, док год је пријава још увек у статусу **Припрема техничког дела**. Неопходно је сачекати да добављач комплетира све одговоре и достави своју пријаву.

7.4 Технички преглед

Технички преглед је процес који потврђује да је уређај или апликација коју је добављач предао на одобрење направљена у складу са објављеним Техничким водичем за ЕФУ.

7.4.1.1 Предуслови

Апликант треба да достави пријаву за технички преглед тако што ће одговорити на питања са **листе за самопроцену** (за ЕСИР или ЛПФР) на развојном окружењу за добављаче, пре него што Пореска управа може да започне преглед.

7.4.1.2 Очекивани резултат

Уколико је исход техничког прегледа позитиван, добављач подноси затев за одобрење чиме почиње поступак административног прегледа.

7.4.1.3 Кораци

1. Пријава стиже путем Портала Пореске управе на увид Техничком тиму.
2. Технички тим започиње проверу и тестирање датих одговора и узорака – статус пријаве се мења у **Технички преглед**
3. Ако је исход прегледа позитиван, генерише се извештај о поступку одобравања и добављач испуњава услов за подношење захтева за одобрење – статус пријаве се мења у **Технички део одобрен**.
4. У супротном добављач добија електронско обавештење са упутствима о томе шта треба изменити у поступку техничког прегледа.

7.4.1.4 Ставке за разматрање

Од апликанта се очекује да поштују инструкције од стране Пореске управе које су део Техничког водича објављеног на развојном окружењу за добављаче на порталу Пореске управе.

Током техничког прегледа, Пореска управа може да утврди да неки одговор(и) нису довољно јасни или у складу са прописаним стандардима. У том случају, од апликанта ће се тражити да провери дате одговоре, изврши потребна прецизирања, водећи рачуна о прописаним стандардима и поново поднесе пријаву за технички преглед (статуси **Потребне техничке измене** и **Достављене техничке измене**).

7.4.2 ЕСИР Упитник - листа за самопроцену

1. Детаљи апликанта	<i>Апликант доставља своје податке</i>
П1: Врста одобрења: Преносиво или Непреносиво	<i>Обавезно – види 7.2.1 и 7.2.2</i>
П2: Подржава врсте и тип рачуна у складу са класификацијом ЕСИРа: 1. Специфичан за аутомате 2. Основни 3. Напредни 4. За сопствене потребе	<i>Обавезно – види 7.2.3</i>
П3: Име и презиме контакт особе	<i>Обавезно</i>
2. Приложена Документација за ЕСИР производ	<i>Апликант прилаже комплетну документацију</i>
П1: Опис производа (комерцијални материјал, т.ј. брошура, интернет страница, итд.)	<i>Обавезно</i>
П2: Корисничко упутство за производ	<i>Обавезно Упутство за ЕСИР за који се захтева непrenосива врста одобрења може да буде на енглеском језику са основним корисничким информацијама за инсталацију.</i>
П3: Корисничко упутство за инсталацију	<i>Обавезно за преносиво одобрење Опционо за непrenосиво одобрење – ако постоји може бити део корисничког упутства</i>
П4: Корисничко упутство за конфигурацију	<i>Обавезно за преносиво одобрење Опционо – ако постоји може бити део корисничког упутства</i>
3. Типови ЕСИР-а	<i>Које све типове ЕСИР-а за које апликант тражи одобрење покрива. Може бити више од једног одговора</i>
П1: Електронска каса (ЕК)	
П2: Софтвер на рачунару (ПОС)	
П3: Апликација за паметни уређај	
П4: Софтвер на терминалу за плаћање (ЕФТПОС)	
П5: Самонаплатни уређај (Аутомат)	
П6: Модул (део) система за планирање пословних ресурса (ЕРП)	
П7: Друго решење	
4. Инсталација ЕСИР-а	<i>Како се инсталира ЕСИР Може бити више од једног одговора</i>

П1: Директно у пословном простору	
П2: Путем интернета (клауд сервис)	
П3: Самоинсталација (инсталира корисник)	
П4: Друго решење	
5. Подржани типови ПФР-а	<i>Сви типови ПФР-а које ЕСИР подржава Може бити више од једног одговора</i>
П1: Л-ПФР	<i>Обавезно – осим у случају (чл. 3. ст 1. тачка 3)) – даљинска трговина, у случају обављања електронске трговине или друге даљинске трговине</i>
П2: В-ПФР користећи паметну картицу	
П3: В-ПФР користећи дигитални сертификат фајл	
П4: ЕСИР и Л-ПФР интегрисани у један производ (један произвођач)	
6. Начин повезивања ЕСИР-а са ПФР-ом	<i>Сви начини повезивања са ПФР-ом које ЕСИР подржава Може бити више од једног одговора</i>
П1: Бежична Wi-Fi конекција	<i>Обавезно</i>
П2: Мобилна мрежа	
П3: Ethernet	
П4: Друго решење	
7. Подржани оперативни системи	<i>Сви оперативни системи са којим је ЕСИР производ компатибилан Може бити више од једног одговора</i>
П1: Windows	
П2: Linux	
П3: Android	
П4: iOS	
П5: macOS	
П6: Уграђен	
П7: Друго решење	
8. Потребно за ручно тестирање	<i>У случају да Пореска управа треба додатно да тестира ЕСИР уређај, може ли апликант да достави следеће: (хардверске и софтверске компоненте неопходне за тестирање и пропратну опрему)</i>
П1: ЕСИР уређај припремљен за тестирање	
П2: Све обавезне хардверске компоненте и каблове потребни за инсталацију	
П3: Папир за штампу рачуна компатибилан са ЕСИР уређајем	
9. Забрањене функције	<i>Све забрањене функције морају бити потврђене и документоване у корисничкој документацији. (Референца у документу – где Пореска управа може да нађе информацију у приложеној документацији)</i>
П1: ЕСИР не издаје ни једну врсту рачуна ако није добио неопходне податке од ПФР-а са којим је повезан	

П2: ЕСИР не изоставља / не мења ни један обавезни податак фискалног рачуна који је примио од ПФР-а	
П3: ЕСИР не изоставља / не мења ни једну информацију из заглавља фискалног рачуна везано за податке издаваоца рачуна које је примио од ПФР-а	
10. Оперативне функције ЕСИР-а	<i>Све оперативне функције које ЕСИР подржава, који су детаљно описани у корисничкој документацији (Референца у документу – где Пореска управа може да нађе информацију у приложеној документацији)</i>
П1: Прихвата команде од стране оператера ЕСИР-а	<i>Опционо</i>
П2: Када се покрене ЕСИР и Л-ПФР или В-ПФР се међусобно аутентификују	<i>Обавезно</i>
П3: Подржава могућност избацивања изабраних ставки са рачуна пре издавања фискалног рачуна	<i>Опционо</i>
П4: Подржава могућност да примени попуст на изабрану ставку	<i>Опционо</i>
П5: У случају да је ЕСИР хардверски производ, мора да има видљиво написане информације: Произвођач, Серијски број, верзија софтвера и верзија хардвера (налепница са подацима о волтажи, амперажи...)	<i>Обавезно</i>
П6: У случају да је ЕСИР софтверски производ, мора да има лако приступачну информације: Произвођач, Серијски број, верзија софтвера	<i>Обавезно</i>
<p>П7: ЕСИР мора да региструје све наведене методе плаћања према „Техничком водичу„.</p> <p>PaymentType: Other=0, Cash=1, Card=2, Check=3, WireTransfer=4, Voucher=5, MobileMoney=6</p> <p>ЕСИР мора да, према „Правилнику о врстама фискалних рачуна, типовима трансакција, начинима плаћања, позивању на број другог документа и појединостима осталих елемената фискалног рачуна“, члан 6, став 2, а везано за начине плаћања: Платна картица, Чек и Инстант плаћање, има функцију онемогућавања уноса ова три начина плаћања, које ће у том случају касир уносити као готовину.</p>	<i>Обавезно</i>

<p>У том случају је: PaymentType: Other=0, Cash=1, WireTransfer=4, Voucher=5, На једној инсталацији ЕСИР може да ради искључиво на један од ова два начина везана за типове плаћања.</p>	
<p>П8: ЕСИР подржава могућност вишеструког метода плаћања истог рачуна, односно подељеног плаћања истог рачуна путем више метода (готовина, платна картица...)</p>	<p><i>Опционо – ЕСИР шаље листу, исти тип или износ плаћања може да се појави више пута на једној листи ако је неопходно</i></p>
<p>П9: Уколико се ЕСИР повезује са другим уређајима (нпр. читач бар кода, вага...) мора то да обавља без ометања рада ПФР-а и његових операција</p>	<p><i>Обавезно</i></p>
<p>П10: ЕСИР мора да изда фискални рачун у електронском облику и да га одштампа</p>	<p><i>Обавезно</i></p>
<p>П11: ЕСИР мора да подржи глобални број трговинске јединице (ГТИН)</p>	<p><i>Обавезно</i></p>
<p>П12: У случају рефундације или копирања ЕСИР мора захтевати унос референтног броја (позив на број) продајног рачуна</p>	<p><i>Обавезно</i></p>
<p>П13: У случају продајног рачуна који произилази из аванса или предрачуна ЕСИР мора подржати унос референтног броја (позив на број) тог рачуна</p>	<p><i>Обавезно</i></p>
<p>П14: Уколико ЕСИР комуницира са Л-ПФР, користи HTTP протокол у складу са Техничким водичем кога објављује и ажурира Пореска управа на порталу Пореске управе</p>	<p><i>Обавезно</i></p>
<p>П15: Уколико ЕСИР комуницира са В-ПФР, користи HTTPS протокол у складу са Техничким водичем кога објављује и ажурира Пореска управа на порталу Пореске управе</p>	<p><i>Обавезно</i></p>
<p>П16: ЕСИР мора пружити листу свих издатих рачуна на уређају са могућношћу претраживања одређеног рачуна (електронски журнал)</p>	<p><i>Обавезно за последњих 30 дана</i></p>
<p>П17: ЕСИР подржава унос података о трансакцији преко фајла који садржи ИД артикла, цену, количину и све остале неопходне податке</p>	<p><i>Опционо</i></p>
<p>11. Упит и управљање ценама</p>	<p><i>Упит и управљање ценама се односи на скуп информација које су везане за једну ставку на рачуну, као што су: ГТИН, назив ставке, цена, порез и количина</i></p>

	<i>(Референца у документу – где Пореска управа може да нађе информацију у приложеној документацији)</i>
П1: Нови производ или услуга може да се унесе / конфигурише од стране корисника	<i>Обавезно</i>
П2: ЕСИР корисник мора да изабере количину за производ или услугу током издавања рачуна	<i>Обавезно</i>
П3: ЕСИР корисник може да промени цену производа или услуге	<i>Обавезно за 3, опционо за 1,2 и 4</i>
П4: ЕСИР заокружује на минимум две децимале током упита цене производа или услуге (PLU) (заокружује другу децималу на мање ако је следећа цифра мања од 5, односно на више ако је једнака или већа од 5)	<i>Обавезно</i>
П5: Артикли се могу бирати по имену или скенирањем ГТИН-а	<i>Обавезно</i>
П6: ЕСИР има функцију увоза или извоза листе производа и услуга	<i>Обавезно</i>
12. Пореске стопе	<i>Пореска стопа је размера (углавном исказана као процент) према којој се порески обвезник опорезује (Референца у документу – где Пореска управа може да нађе информацију у приложеној документацији)</i>
П1: ЕСИР мора да преузме пореске стопе из конфигурационих параметара од ПФР-а или од СУФ-а	<i>Обавезно</i>
П2: ЕСИР штампа пореску ознаку на којој је приказан тип пореза, заједно са пореском вредношћу (нпр. А = 20%, Б = 10%, В = 0%, Г = 0.25)	<i>Обавезно – Пореске стопе се могу разликовати од примера и важеће су само оне које су доступне у том тренутку на развојном окружењу. ЕСИР мора применити само оне стопе које ПФР враћа у одговору на захтев ЕСИР-у.</i>
П3: ЕСИР подржава број актуелних пореских ознака, уз могућност проширења у будућности	<i>Обавезно</i>
П4: ЕСИР приказује пореске стопе на захтев	<i>Обавезно</i>
П5: Приликом упита пореских стопа, ЕСИР заокружује пореску вредност на минимум од две децимале (заокружује други децималу на мање ако је следећа цифра мања од 5, односно на више ако је једнака или већа од 5)	<i>Обавезно</i>
П6: ЕСИР никада не користи друге пореске стопе или износе осим оних добијених од Л-ПФР или В-ПФР	<i>Обавезно</i>
13. Штампање	<i>Све подржане величине за штампање рачуна (Референца у документу – где Пореска управа може да нађе информацију у приложеној документацији) Може бити више од једног одговора</i>

П1: Папирна ролна ширине до 57мм	
П2: Папирна ролна ширине од 57мм до 80мм	
П3: А4 формат	
П4: Друго решење	
14. Подржани штампачи	<i>Сви подржани типови штампача за ЕСИР производ морају да имају могућност штампања "QR code-a" (Референца у документу – где Пореска управа може да нађе информацију у приложеној документацији)</i>
П1: Екстерни штампач који се повезује са ЕСИР-ом	
П2: Штампач уграђен у ЕСИР	
П3: Друго Решење	
15. Достављање фискалног рачуна	<i>Сви типови достављања фискалних рачуна који ЕСИР подржава (Референца у документу – где Пореска управа може да нађе информацију у приложеној документацији) Може бити више од једног одговора</i>
П1: Папирна форма	
П2: Електронска форма (е-пошта, СМС, апликације за дописивање или неки други облик)	
П3: Друго решење	
16. Текстуални приказ фискалног рачуна	<i>Сва питања су обавезна – примена свих елемената рачуна обавезна осим опционих. Примери елемената фискалног рачуна у овим упутствима су типични. Визуелни дизајн рачуна мора бити недвосмислено јасан и под условом да садржи СВЕ елементе фискалног рачуна, као што је описано у наставку. Простор изнад и испод фискалног рачуна (изнад насловне линије ФИСКАЛНИ РАЧУН и испод насловне линије КРАЈ ФИСКАЛНОГ РАЧУНА) можете користити за додатно прилагођавање изгледа рачуна.</i>
П1: Да ли наслов почиње насловном линијом која обележава почетак фискалног дела рачуна?	===== ФИСКАЛНИ РАЧУН =====
П2: Да ли рачун приказује податке у заглављу рачуна ? Податке формира В-ПФР или Л-ПФР током фискализације рачуна и враћа их ЕСИР-у у склопу одговора на захтев за фискализацију.	<i>ПИБ: 502579006 Обвезник: АБЦ Фирма Место продаје: Продавница 1 Адреса: Булевар мира 2 Град: Београд</i>
П3: Да ли рачун приказује идентификацију касира ? Локални прописи могу да захтевају да ЕСИР шаље одређене податке уместо имена касира, као што је идентификациони број запосленог или неке друге информације, које јединствено идентификују касира ЕСИР-а.	<i>Касир: Јован</i>

<p>П4: Да ли рачун приказује ИД купца? Овај податак је обавезан само у случају трансакција намењених лицу које мора да се идентификује и тада мора бити приказан на рачуну. Опционо поље купца се такође користи само у овој врсти трансакције али је опциони податак и користи се само ако за њим има потребе.</p>	<p><i>ИД купца:</i> 10:512456789 <i>Опционо поље купца:</i> 20:01234567</p>								
<p>П5: Да ли рачун приказује ЕСИР број који представља ИБ број/софтверску верзију одобреног ЕСИР-а на свим врстама рачуна и типовима трансакција, као и ЕСИР време за случај АП који означава датум и време уплате аванса.</p> <p>Напомена: ЕСИР време се обавезно исказује само у случају фискалног рачуна аванса продаје (АП), уколико је датум уплате аванса различит од датума издавања рачуна, односно различит у односу на датум који приказује ПФР време на издатом рачуну</p>	<p><i>ЕСИР број:</i> 123/1.0 <i>ЕСИР време:</i> 23.06.2021 17:53:45</p>								
<p>П6: Да ли рачун приказује референтни број? Овај податак је обавезан само рачунима Копија и Рефундација, као и на рачуну Промет Продаја уколико се надовезује на рачун Аванс Рефундација. У том случају Реф. број мора бити приказан на рачуну и садржати ПФР број оригиналног рачуна на који се позива, у формату <i>ЈИДЗахтева-ЈИДПотписа-РедниБрој</i>. У свим осталим случајевима (нпр. Промет Продаја се позива на Предрачун Продаје) ово поље је опционо.</p>	<p><i>Реф. број:</i> 7AF4D9BC - E3B30A1A -143133</p> <p><i>Напомена: У случају непостојања оригиналног фискалног рачуна, ако је промет настао пре увођења ЕФУ, позив на број се може односити на број рачуна под којим је промет књиговодствено заведен, нпр 121:</i></p> <p><i>Реф. број:</i> XXXXXXXX-XXXXXXXX-121</p> <ul style="list-style-type: none"> - Где је "XXXXXXXX-XXXXXXXX" предефинисани део - Где је "121" – Број рачуна на који се референцира, а који обвезник води у евиденцији рачуна или књиговодству <p><i>У случају броја рачуна из старе фискалне касе:</i></p> <p><i>Реф. број:</i> XXXXXXXX-AB123456-159</p> <ul style="list-style-type: none"> - Где је "XXXXXXXX" предефинисани део - Где је "AB123456" – ИБФМ (идентификациони број фискалног модула) - Где је "159" – БИ (број исечка) 								
<p>П7: Да ли рачун приказује врсту рачуна и тип трансакције? Најчешће се издају рачуни Промет Продаја и Промет Рефундација.</p>	<p style="text-align: center;">----- ПРОМЕТ - ПРОДАЈА -----</p>								
<p>П8: Да ли рачун приказује артикле? Листа артикала садржи обавезна поља као што су: назив артикла одвојен знаком дељења од јединице мере (или без у случају комадних производа или појединачне услуге), пореска ознака,</p>	<p><i>Артикли</i></p> <p>=====</p> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;"><i>Назив</i></th> <th style="text-align: left;"><i>Цена</i></th> <th style="text-align: left;"><i>Кол.</i></th> <th style="text-align: left;"><i>Укупно</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Ceđeni Sok (A) /Лит.</i></td> <td style="text-align: right;"><i>34,99</i></td> <td style="text-align: right;"><i>10,00</i></td> <td style="text-align: right;"><i>349,90</i></td> </tr> </tbody> </table>	<i>Назив</i>	<i>Цена</i>	<i>Кол.</i>	<i>Укупно</i>	<i>Ceđeni Sok (A) /Лит.</i>	<i>34,99</i>	<i>10,00</i>	<i>349,90</i>
<i>Назив</i>	<i>Цена</i>	<i>Кол.</i>	<i>Укупно</i>						
<i>Ceđeni Sok (A) /Лит.</i>	<i>34,99</i>	<i>10,00</i>	<i>349,90</i>						

јединична цена артикла, количина и промет по артиклу. Листа артикла такође садржи опциони ГТИН за производе или услуге (уколико постоји).																			
<p>П9: Да ли рачун садржи и приказује укупан износ за уплату, повраћај, ставке пореза по ознаци и укупан износ пореза? Податке рачуна В-ПФР или Л-ПФР током фискализације рачуна и враћа их ЕСИР-у у склопу одговора на захтев за фискализацију. Такође, да ли износ приказује начин плаћања: готовина, картица, чек, пренос на рачун, ваучер, инстант плаћање или друго.</p>	<p>-----</p> <table> <tr> <td>За уплату:</td> <td>349,90</td> </tr> <tr> <td>Уплаћено - готовина:</td> <td>200,00</td> </tr> <tr> <td>Уплаћено - картица:</td> <td>200,00</td> </tr> <tr> <td>Повраћај:</td> <td>50,10</td> </tr> </table> <p>=====</p> <table> <thead> <tr> <th>Ознака</th> <th>Назив</th> <th>Стопа %</th> <th>Порез</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>А</td> <td>ПДВ</td> <td>20,00</td> <td>58,32</td> </tr> </tbody> </table> <p>-----</p> <table> <tr> <td>Порез укупно:</td> <td>58,32</td> </tr> </table>	За уплату:	349,90	Уплаћено - готовина:	200,00	Уплаћено - картица:	200,00	Повраћај:	50,10	Ознака	Назив	Стопа %	Порез	А	ПДВ	20,00	58,32	Порез укупно:	58,32
За уплату:	349,90																		
Уплаћено - готовина:	200,00																		
Уплаћено - картица:	200,00																		
Повраћај:	50,10																		
Ознака	Назив	Стопа %	Порез																
А	ПДВ	20,00	58,32																
Порез укупно:	58,32																		
<p>П10. Да ли рачуни врсте Копија, Предрачун и Обука садрже поруку Ово није фискални рачун Ова порука је обавезан део за наведене врсте рачуна и мора бити јасно видљива и написана величином фонта која је најмање двоструко већа од текста којим се приказују остали подаци у фискалном документу</p>	<p>=====</p> <p>ОВО НИЈЕ ФИСКАЛНИ РАЧУН</p> <p>=====</p>																		
<p>П11: Да ли рачун садржи и приказује ПФР фискалне метаподатке? Ови подаци настају током фискализације рачуна. ПФР број рачуна - комбинација <i>ЈИД_Захтева-ЈИД_Потписа-РедниБрој</i> (на пример, 7AF4D923- ЕЗВ30А31-234) – је јединствена идентификација сваког фискалног рачуна у целом систему. ПФР време је званичан датум и време издавања рачуна који се узимају у обзир током рачунања пореза и стварања извештаја. Бројач рачуна генерише В-ПФР или Л-ПФР.</p>	<p>=====</p> <table> <tr> <td>ПФР време:</td> <td>06.06.2021 17:53:48</td> </tr> <tr> <td>ПФР бр. рачуна:</td> <td>7AF4D9BC-E3B30A1A-150493</td> </tr> <tr> <td>Бројач рачуна:</td> <td>143271/150493ПП</td> </tr> </table> <p>=====</p>	ПФР време:	06.06.2021 17:53:48	ПФР бр. рачуна:	7AF4D9BC-E3B30A1A-150493	Бројач рачуна:	143271/150493ПП												
ПФР време:	06.06.2021 17:53:48																		
ПФР бр. рачуна:	7AF4D9BC-E3B30A1A-150493																		
Бројач рачуна:	143271/150493ПП																		
<p>П12: Да ли рачун садржи и приказује QR код који се може скенирати? QR код садржи URL за проверу исправности рачуна, као и интерне податке и дигитални потпис који се користе за детаљну анализу рачуна. Купац може да провери рачун одмах након фискализације. У случају да се рачун доставља као електронски документ, QR код се замењује URL-ом у хиперлинк формату. Важна напомена: QR код је квадратног облика, димензија не мањих од 40 mm x 40 mm и не већих од 50 mm x 50 mm.</p>																			
<p>П13: Да ли се рачун завршава насловном линијом која обележава крај фискалног дела рачуна? Било шта што је</p>	<p>===== КРАЈ ФИСКАЛНОГ РАЧУНА =====</p>																		

одштампано после ње, не сматра се делом фискалног рачуна.	
П14: Да ли рачун садржи Поље за рекламу испод насловне линије која обележава крај фискалног рачуна	<i>Обавезно за 3, опционо за 1,2 и 4</i>
17. Примери рачуна са ЕСИР-а према класификацији (види 7.2.3): 1. Специфичан за аутомате 2. Основни 3. Напредни 4. За сопствене потребе	<i>Евалуација се врши посебно за сваки достављени пример рачуна (узорци). Минимални захтев за одобрење су рачуни према класификацији ЕСИРА (види 7.2.3). У примерима рачуна који садрже ИД купца, исказати и Опционо поље за купца.. Примери морају да имају очитљив QR код.</i>
П1: Промет Продаја са идентификацијом купца	<i>Обавезно за 2, 3, Опционо за 1, 4</i>
П2: Промет Рефундација са идентификацијом купца	<i>Обавезно за 2, 3 и 4, Опционо за 1</i>
П3: Копија Продаја са идентификацијом купца	<i>Обавезно за 2, 3, Опционо за 4</i>
П4: Копија Рефундација са идентификацијом купца	<i>Обавезно за 2, 3 и 4, Опционо за 1</i>
П5: Предрачун Продаја са идентификацијом купца	<i>Обавезно за 2, 3, Опционо за 4</i>
П6: Предрачун Рефундација са идентификацијом купца	<i>Обавезно за 2, 3, Опционо за 4</i>
П7: Обука Продаја са идентификацијом купца	<i>Обавезно за 2, 3, Опционо за 4</i>
П8: Обука Рефундација са идентификацијом купца	<i>Обавезно за 2, 3, Опционо за 4</i>
П9: Аванс Продаја са идентификацијом купца	<i>Обавезно за 3, Опционо за 4</i>
П10: Аванс Рефундација са идентификацијом купца	<i>Обавезно за 3, Опционо за 4</i>
П11: Промет Продаја	<i>Обавезно за 1, 2, 3, 4</i>
П12: Копија Продаја	<i>Обавезно за 2, 3, Опционо за 4</i>
П13: Предрачун Продаја	<i>Обавезно за 2, 3, Опционо за 4</i>
П14: Обука Продаја	<i>Обавезно за 2, 3, Опционо за 4</i>
П15: Аванс Продаја	<i>Обавезно за 3, Опционо за 4</i>

7.4.3 Л-ПФР Упитник – листа за самопроцену

1. Детаљи апликанта	<i>Подаци везани за апликанта</i>
П1: Име и презиме контакт особе	
2. Приложена документација за Л-ПФР производ	<i>Комплетна документација се прилаже у електронској форми</i>
П1: Опис производа (комерцијални материјал, т.ј. брошура, интернет страница, итд.)	<i>Обавезно</i>
П2: Корисничко упуство за обвезника или касира, објашњава операције детаљно (рад са картицом, конфигурација) као и како се извршава Локално и Интернет ишчитавање	<i>Обавезно</i>

П3: Упутство за инсталацију које садржи инструкције за техничаре који врше инсталацију или интеграцију Л-ПФР-а са ЕСИР-ом	<i>Обавезно – може бити саставни део корисничког упутства</i>
3. Типови Л-ПФР производа	<i>Који је тип Л-ПФР производа</i>
П1: Хардверски локални процесор фискалних рачуна	
П2: Софтверски локални процесор фискалних рачуна	
П3: Интегрисани локални процесор фискалних рачуна (ЕСИР и Л-ПФР спојени у један производ)	
П4: Друго решење	
4. Инсталација Л-ПФР производа	<i>Како се обавља инсталација Л-ПФР производа</i>
П1: Директно у пословном простору	
П2: Путем интернета (клауд сервис)	
П3: Самоинсталација (инсталира корисник)	
П4: Друго решење	
5. Опције приказивање података на Л-ПФР	<i>Л-ПФР мора да приказује статус уређаја, информације везане за рад паметне картице и процесе које извршава</i>
П1: Путем лед (LED) индикатора на уређају	
П2: Путем екрана/дисплеја на уређају	
П3: Путем нотификација на апликацији	
П4: Друго решење	
6. Начин повезивања са ЕСИР-ом	<i>На који начин се повезује са ЕСИР-ом</i>
П1: Бежична Wi-Fi конекција	
П2: Ethernet	
П3: Друго решење	
7. Подржани типови оперативних система	<i>Сви оперативни системи са којим је Л-ПФР производ компатибилан</i>
П1: Windows	
П2: Linux	
П3: Android	
П4: iOS	
П5: macOS	
П6: Уграђен	
П7: Друго решење	
8. Предмети потребни за ручно тестирање	<i>Примерак Л-ПФР производа је неопходан за детаљну техничку евалуацију (Хардвер и пратећа опрема)</i>
П1: Л-ПФР примерак спреман за проверу	
П2: Све обавезне хардверске компоненте и каблови потребни за инсталацију (ако је потребно)	
П3: Л-ПФР мора да подржи комуникацију са безбедносним елементом (интегрисани читач картице, екстерни читач картице, итд.)	
П4: Припремљене лиценце за активацију производа (уколико је Л-ПФР софтверски производ)	

9. Визуелна верификација	<i>Л-ПФР мора да има визуелно означене следеће информације: Произвођач, Серијски број, Верзија софтвера, Верзија хардвера</i>
П1: У Случају да је Л-ПФР Хардверски производ, мора да има видљиво написане информације: Произвођач, Серијски број, верзија софтвера и верзија хардвера (налепница са подацима о волатажи, амперажи...)	
П2: У Случају да је Л-ПФР Софтверски производ, мора да има лако приступачну информације: Произвођач, Серијски број, верзија софтвера	
10. Оперативне функције Л-ПФРа	<i>Све основне функције који Л-ПФР подржава и које су документоване у Техничком водичу за развој Л-ПФР-а. Функције морају бити детаљно документоване у приложеној документацији Л-ПФР-а</i>
П1: Л-ПФР може да генерише фискални рачун без интернет конекције	<i>Обавезно</i>
П2: Л-ПФР мора да се ослања на безбедносни елемент за потписивање рачуна и чување интерних података	<i>Обавезно</i>
П3: Л-ПФР потврђује свој идентитет валидним дигиталним сертификатом (који је складиштен у РКI аплету безбедносног елемента) када захтева токен за приступ API сервису СУФ-а	<i>Обавезно</i>
П4: Л-ПФР користи токен када комуницира са СУФ-овим веб сервисима	<i>Обавезно</i>
П5: Л-ПФР обрађује све команде пристигле од стране СУФ-а	<i>Обавезно</i>
П6: У приложеној документацији Л-ПФР-а је наведена процена колико фискалних рачуна Л-ПФР може да складишти у својој интерној меморији док ради без интернета	<i>Обавезно</i>
П7: Л-ПФР је направљен тако да може да региструје фискалне рачуне док истовремено шаље податке за ишчитавање ка СУФ-у	<i>Обавезно</i>
П8: Л-ПФР добија информацију о пореском индентификационом броју (ПИБ) са безбедносног елемента	<i>Обавезно</i>
П9: Л-ПФР добија информацију о јединственом идентификатору (ЈИД) са безбедносног елемента	<i>Обавезно</i>
П10: Л-ПФР добија информацију о обвезнику са безбедносног елемента	<i>Обавезно</i>
П11: Л-ПФР добија информацију о имену продајног места са безбедносног елемента	<i>Обавезно</i>
П12: Л-ПФР добија информацију о адреси са безбедносног елемента	<i>Обавезно</i>
П13: Л-ПФР добија информацију о општини са безбедносног елемента	<i>Обавезно</i>
П14: Л-ПФР преко свог корисничког интерфејса приказује тренутни оперативни статус – да ли је функционалан или није	<i>Обавезно</i>

П15: Л-ПФР меморија је таква да јој није потребно енергетско напајање да би сачувала податке	<i>Обавезно</i>
П16: Л-ПФР рачуна порез на основу износа и лателе по артиклу послатих са ЕСИР-а, у склопу захтева за фискализацију рачуна	<i>Обавезно</i>
П17: Л-ПФР добија информације о пореским групама (аутоматски или мануелно) преко команде "Tax Rates Command" током процеса иницијализације или ако су пореске стопе промењене, ова команда садржи датум и време од када ће нове пореске стопе бити примењене	<i>Обавезно</i>
П18: Л-ПФР не сме да обрише пакете за ишчитавање из меморије, нити да их замени новим пакетима у меморији, осим ако то није одобрено добијеним "Доказом о ишчитивању" (ДИ)	<i>Обавезно</i>
П19: Л-ПФР доставља безбедносном елементу "Доказ од ишчитавању", генерисан од стране СУФ-а, одмах када прими тај податак	<i>Обавезно</i>
П20: Функционисање Л-ПФР-а не успорава издавање рачуна на страни ЕСИР-а	<i>Обавезно</i>
П21: Доказ о ишчитавању је потребан пре него што се ослободи меморија Л-ПФР-а	<i>Обавезно</i>
П22: Променом паметне картице Л-ПФР не обустаља интернет или локално ишчитавање података из интерне меморије	<i>Обавезно</i>
П23: Форматирање фискалних података који се достављају мора бити извршено у складу са Техничким водичем	<i>Обавезно</i>
П24: Л-ПФР обрађује све наредбе примљене од СУФ-а узастопним редоследом	<i>Обавезно</i>
11. Сат реалног времена	<i>Л-ПФР мора да има решење за сат реалног времена који приказује датум и време (укључујући: годину, месец, дан, сат, минуто, секунду) ИСО 8601. Кориговање прецизности реалног времена је обавезно преко NTP сервера (барем једном у 48 сати). Произвођач мора да достави документацију везано за проверу и синхронизацију времена.</i>
П1: Реално време Л-ПФР-а не сме да одступа више од три минута по години	<i>Обавезно</i>
П2: Л-ПФР мора да има могућност ажурирања URL-а временског сервера који се користи за синхронизацију сата	<i>Обавезно</i>
П3: У случају да је Л-ПФР софтверског типа, мора да се омогући адекватна алтернатива контроле временског одступања и да се детаљно документује (нпр. Фискални рачун не сме бити млађи од предходно издатог, и сл.)	<i>Обавезно</i>
12. Л-ПФР извештаји	<i>Л-ПФР мора да чува извештаје о свим грешкама за потребе испитивања</i>

П1. Л-ПФР чува извештаје о свим грешкама као што је описано у техничком водичу	<i>Обавезно</i>
П2. Л-ПФР бележи и чува сваку грешку хронолошки у локалном времену (датум, сат, минут)	<i>Обавезно</i>
П3. Начин експортовања извештаја треба да буде олакшан за корисника (USB, SD картица) и мора да буде у читљивом формату	<i>Обавезно</i>
П4. Л-ПФР чува извештај о грешкама који покрива минимално последњих тридесет дана	<i>Опционо</i>
П5. Л-ПФР извештај о грешкама не сме да утиче на део меморије који је експлицитно одвојен за складиштење потписаних фискалних рачуна	<i>Обавезно</i>
13. Ишчитавање	<i>Ишчитавање је процес секвенцијалног пребацивања података за ишчитавање ка СУФ-у, при чему се по завршетку ишчитавања генерише одговор од стране СУФ-а за дати Л-ПФР</i>
П1: Л-ПФР мора да достави податке СУФ-у на два начина: Локално Ишчитавање и Интернет Ишчитавање	<i>Обавезно</i>
П2: Сви подаци су енкриптовани користећи АЕС-256 са енкрипционим кључем као што је наведено у техничком водичу	<i>Обавезно</i>
П3: Л-ПФР користи исти формат података за локално и интернет ишчитавање	<i>Обавезно</i>
П4: Л-ПФР увек креира статусни податак као што је описано у одељку техничког водича "Get Status Command"	<i>Обавезно</i>
П5: Л-ПФР комуницира са СУФ-ом на начин који је описан у техничком водичу	<i>Обавезно</i>
П6: JSON фајл са командама мора да се складишти у подфолдеру назван по вредности ЈИД-а безбедносног елемента (Пример: D:\YJ37C9Z9\YJ37C9Z9.commands)	<i>Обавезно</i>
П7: Л-ПФР складишти податке за ишчитавање локално пре него што ЕСИР-у врати одговор са фискализованом подацима	<i>Обавезно</i>
14. Локално ишчитавање	<i>Локално ишчитавање се извршава када Л-ПФР нема конекцију ка интернету</i>
П1: Л-ПФР мора на захтев да шаље податке ка јединици спољне меморије (USB флеш, SD картица...) у формату који је дефинисан у техничком водичу	<i>Обавезно</i>
П2: Сви подаци морају да се складиште у подфолдеру названом "Audit", унутар фолдера названог по вредности ЈИД-а безбедносног елемента, на јединици спољне меморије. У случају да ти фолдери не постоје, Л-ПФР мора сам да их креира. Пример: G:\BJ3PN1S9\Audit\ где је G главна партиција SD картице/USB флеша	<i>Обавезно</i>
П3: "Audit" фолдер се састоји од ARP.bin фајла који садржи резултате позива Begin Audit APDU	<i>Обавезно</i>

команде и једног или више пакета за ишчитавање, чији називи користе конвенцију {ЈИД}-{ЈИД}-{Редни број}.json	
П4: Л-ПФР приказује обавештења када се локално ишчитавање започне и када се заврши	<i>Обавезно</i>
П5: Л-ПФР мора да прочита и примени команду за завршетак ишчитавања уколико се иста налази у “ЈИД” фолдеру на јединици спољне меморије. Пример: G:\VJ3PN1S9\ где је G главна партиција SD картице/USB флеша, а VJ3PN1S9 фолдер у коме се налази извршна команда за завршетак ишчитавања	<i>Обавезно</i>
15. Интернет ишчитавање	<i>Интернет ишчитавање се извршава када Л-ПФР има интернет конекцију</i>
П1: Интернет ишчитавање се имплементира по спецификацији дефинисаној у техничком водичу	<i>Обавезно</i>
П2: Када започне интернет ишчитавање, Л-ПФР прво шаље претходно непослате пакете за ишчитавање	<i>Обавезно</i>
П3: Л-ПФР непрекидно шаље пакете за ишчитавање кад су пакети и интернет доступни	<i>Обавезно</i>
П4: Л-ПФР чува пакете за ишчитавање локално, све док се не добије Доказ о ишчитавању (ДИ) од СУФ-а	<i>Обавезно</i>
П5: Л-ПФР започиње Доказ о ишчитавању (ДИ) периодично. Период између започињања два доказа о ишчитавању не сме да буде краћи од 5 минута	<i>Обавезно</i>
16. Чување пакета за ишчитавање и процесуирање фискалних рачуна	<i>Сви подржани типови</i>
П1: Л-ПФР прима и процесуира захтев за фискализацију рачуна од стране ЕСИР-а	<i>Обавезно</i>
П2: Л-ПФР верификује структуру захтева послатог од стране ЕСИР-а	<i>Обавезно</i>
П3: Л-ПФР израчунава порез на основу тренутно активних пореских стопа	<i>Обавезно</i>
П4: Л-ПФР заокружује све суме на 4 децимале користећи методу „заокруживање на већи број” (half-round up)	<i>Обавезно</i>
П5: Л-ПФР шаље податке за фискализацију рачуна ка безбедносном елементу, са тренутним датумом и временом, као и ПИН кодом (ИСО/ИЕЦ 7816-4)	<i>Обавезно</i>
П6: Л-ПФР прима рачун потписан од стране безбедносног елемента	<i>Обавезно</i>
П7: Л-ПФР креира журнал фајл и генерише URL за проверу исправности (верификацију) рачуна	<i>Обавезно</i>
П8: Л-ПФР шаље фискализоване податке ЕСИР-у, у склопу одговора на захтев за фискализацију рачуна	<i>Обавезно</i>
П9: Л-ПФР мора да приказује грешке на начин прописан у техничком водичу, нпр. грешка 1300	<i>Обавезно</i>

„Паметна картица није пристуна” када паметна картица није присутна	
17. Дигитални сертификати	<i>Дигитални сертификати се користе за верификовање валидности рачуна</i>
П1: Л-ПФР шаље податке за ишчитавање СУФ-у, у складу са техничким водичем, за сваки рачун врсте: П-Промет, А-Аванс, К-Копија, О-Обука, Р-Предрачун	<i>Обавезно</i>
П2: Л-ПФР креира јединствен URL за генерисање QR кода	<i>Обавезно</i>
П3: Дигитални потпис рачуна омогућава верификовање интегритета података рачуна и веродостојност у складу са техничким водичем	<i>Обавезно</i>
18. Забрањене функције	
П1: У случају грешке Л-ПФР, не шаље било који други податак осим шифре грешке дефинисане у шифрарнику грешака у склопу техничког водича. У случају да врати грешку која није дефинисана у шифрарнику, биће прихваћена само ако је дефинисана у корисничкој документацији Л-ПФР-а.	
П2: Л-ПФР не прихвата и не процесуира захтев за фискализацију рачуна ако садржи непостојећу пореску стопу или стопу која није активна или која није била активна у тренутку издавања референцираног документа.	
П3: Л-ПФР не дозвољава да се промене параметри у комуникационом протоколу, у складу са техничким водичем	
П4: Л-ПФР не сме нигде да складишти ПИН код, осим у радној меморији. Када се Л-ПФР рестартује, оператер/касир мора поново да унесе ПИН код.	
П5: Л-ПФР не може да одговара на захтев за рачун из ЕСИР-а ако није у директној вези са безбедносним елементом	
19. SDC Analyzer резултати	<i>Листа завршених SDC-Analyzer тестова</i> <i>SDC-Analyzer издаје низ различитих захтева Л-ПФР производу током процеса пријаве за одобрење. Ови захтеви се користе за тестирање да ли је функционалност Л-ПФР производа усклађена са објављеном техничком спецификацијом</i>

7.5 Административни преглед

Административни преглед је процес у коме се потврђује да је документација комплетна и означава почетак одобравања производа који је усаглашен са Техничким водичем и овим Упутством. Технички тим припрема извештај о поступку одобравања који је неопходан за доношење решења.

7.5.1 Предуслови

Апликант мора да прође технички преглед пре него што Пореска управа може да спроведе административни преглед.

7.5.2 Очекивани резултат

Ако је исход административног прегледа позитиван, апликант добија електронско обавештење о одобрењу.

С друге стране, ако Пореска управа утврди да неки елементи недостају или су непотпуни, апликант ће добити електронско обавештење са упутствима о томе шта треба изменити.

7.5.3 Кораџи

1. Пореска управа започиње преглед захтева и проверава да ли је подносилац покрио све неопходне елементе – статус поднетог захтева се мења у **Административни преглед у току**.
2. Ако је исход административног прегледа позитиван, подносилац добија електронско обавештење о одобрењу - статус поднетог захтева се мења у **Усклађен**.
3. Поднети захтев се комплетира са извештајем о поступку одобрења
4. У супротном, Пореска управа обавештава подносиоца захтева о неопходним кораџима за измену захтева за одобрење.

7.5.4 Ставке за разматрање

Током административног прегледа, Пореска управа може утврдити да неки одговори нису довољно јасни. У том случају, од подносиоца захтев ће се тражити да изврши измене у одговорима за које је идентификовано да нису довољно јасни или да нису у складу са прописаним стандардима и да поново поднесе захтев (статуси **Потребне административне измене** и **Административне измене достављене**).

7.6 Извештај о поступку одобравања

Пре него што добављач може да добије решење за одобрење, Технички тим мора да изда извештај о поступку одобравања који садржи самопроцену декларисану од стране добављача.

У овом извештају, све одговоре које је добављач дао током самопроцене га обавезују да ће истоветан производ пласирати на тржиште (у случају преносивог одобрења) или користити за сопствене потребе (у случају непреносивог одобрења).

7.6.1 Предуслови

Предмет одобрења мора да прође и технички и административни преглед пре него што апликант може добити извештај о поступку одобравања.

7.6.2 Очекивани резултат

Када добије извештај о поступку одобравања, добављач постаје законски обавезан да поштује прописе којима је уређена фискализација, по питању развоја и одржавања свог ЕФУ производа. Добављач такође има законску обавезу да пријави сваку уочену злоупотребу производа од стране пореских обвезника.

7.6.3 Кораџи

1. Пријаву за технички преглед и захтев за административни преглед подноси добављач
2. Апликант (добављач) добија извештај о поступку одобравања

7.6.4 Ставке за разматрање

После добијања одобрења за употребу/стављање у промет ЕФУ/елемената ЕФУ, добављач је у обавези да пријави све уочене недостатке или злоупотребе производа, уколико дође до било какве промене, која није у складу са Законом о фискализацији.

7.7 Састављање извештаја о поступку одобравања

Када апликант успешно прође и технички и административни преглед, Пореска управа саставља Извештај о поступку одобравања.

7.7.1 Предуслови

Потребно је да пријава прође технички преглед пре него што се састави Извештај о поступку одобравања.

7.7.2 Очекивани резултат

Извештај о поступку одобравања сумира закључке техничког прегледа и административног прегледа, исти представља предуслов за давање одобрења одређеном ЕСИР или Л-ПФР производу, и чини саставни део решења о одобрењу које издаје Пореска управа.

7.7.3 Кораци

1. Пореска управа саставља извештај о поступку одобравања тако што укључује ИБ ознаку за тип производа, модела и верзије. Извештај о поступку одобрења такође садржи резултате прегледа који описују сва мања побољшања која апликант треба да изврши на свом производу.
2. Технички тим Пореске управе врши коначни преглед и потврду Извештаја о поступку одобравања.

7.7.4 Ставке за разматрање

Извештај о поступку одобравања се саставља не само за производе који се одобравају по први пут, већ и за оне који су већ одобрени али у новој верзији врше додавање нових функционалности.

7.8 Доношење одлуке за одобрење

Процес додељивања одобрења укључује и крајњу евалуацију Извештаја о поступку одобравања и других потребних докумената. Након тога се доноси одлука да ли ће неки ЕСИР или Л-ПФР производ бити одобрен и доноси решење о одобрењу.

7.8.1 Предуслови

Пре него што Пореска управа донесе решење о одобрењу, саставља се Извештај о поступку одобравања који показује да је ЕСИР или Л-ПФР прошао и технички и административни преглед.

7.8.2 Очекивани резултат

Након правноснажности решења о одобрењу, апликант постаје одобрени добављач и објављује се у регистру одобрених елемента електронских фискланих уређаја који води Пореска управа и доступан је на порталу Пореске управе. Статус захтева за одобрење се мења у ****Одобрен****.

7.8.3 Кораци

1. Предмет одобрења пролази преглед и саставља се Извештај о поступку одобравања
2. Технички тим Пореске управе прегледа извештај о поступку одобрења.
3. Ако се на основу извештаја о поступку одобравања може закључити да је производ (елемент ЕФУ) испунио захтеве техничког и административног прегледа, апликант добија решење о одобрењу у року од 15 дана од подношења захтева за одобрење, које садржи

ИБ елемента електронског фискалног уређаја и извештај о поступку одобравања, састављен у складу са применљивим Техничким водичем, а детаљи о одобреном производу се објављују у регистру одобрених елемената електронског фискалног уређаја који је доступан на порталу Пореске управе.

4. Ако се на основу извештаја о поступку одобравања може закључити да је производ (елемент ЕФУ) није испунио захтеве техничког и административног прегледа, апликант добија решење о одбијању одобрења у року од 15 дана од подношења захтева за одобрење, које садржи извештај о поступку одобравања као саставни део решења, састављен у складу са применљивим Техничким водичем.

7.8.4 Ставке за разматрање

Детаљи о производу (назив, тип и ИБ елемента) објављују се у регистру одобрених елемената електронских фискалних уређаја који води Пореска управа, чиме постају јавно доступни обвезницима фискализације.

7.9 Промена на производу за кога је одобрење издато.

Промене које се врше на производу, а које мењају функционалност или изглед достављених рачуна морају бити пријављене преко развојног окружења за добављаче на Порталу Пореске управе. Апликант ће у том случају поднети нову пријаву за технички преглед у којој ће ажурирати хардверску и/или софтверску верзију производа и проћи поново поступак одобравања и поднети неопходне узорке.

7.10 Контрола и укидање одобрења

Пореска управа ће контролисати рад свих ЕФУ који су у употреби и проверавати њихову усклађеност са Законом, подзаконским актима, Техничким водичем и овим упутством

Контрола ће обухватити и добављаче који су добили одобрење за пуштање у промет одређеног модела ЕСИР и/или Л-ПФР, у смислу да ли тај модел који је у употреби одговара моделу за који је добављач добио дозволу за употребу.

Пореска управа може решењем укинути одобрење за било који ЕСИР и/или Л-ПФР модел који припада добављачу ако се било која од следећих ситуација деси:

- Ако добављач не исправи уочену грешку у задатом периоду
- Ако добављач не прилагоди производ или решење услед промене Закона, подзаконских аката или важећег упутства издатог од Пореске управе
- Ако се утврди да је производ код пореског обвезника нема исте функције које су од важности за фискализацију са одобреним моделом истог добављача
- На захтев добављача

Укидање одобрења ће се објавити у доступном регистру одобрених елемената ЕФУ на порталу Пореске управе. Ни у једном случају, после укидања предметни модел не сме бити продаван и пуштан у промет, а његова употреба се мора обуставити.

8 Технички тим

Послове квалитативног и функционалног испитивања елемената електронског фискалног уређаја, провере испуњености услова из Техничког водича и припреме извештаја о поступку одобравања електронских фискалних уређаја, по захтевима добављача електронских фискалних уређаја, поднетим Пореској управи, обавља Технички тим, у складу са овим упутством.

Пореска Управа

Технички тим

Адреса: Мекензијева 53, 5 спрат, 11000 Београд,

Контакт: budiefiskalizovan@purs.gov.rs

Радно време: ПОН – ПЕТ: 7:30 – 15:30

9 Примери рачуна у специјалним случајевима

Следећи случајеви се сматрају специјалним:

- 1 Авансно плаћање
- 2 Евидентирање вирманске уплате која је старија од издавања фискалног рачуна Аванс Продаја (АП)
- 3 Поништавање рачуна у случају грешке
- 4 Промет добара и/или услуга путем корпорацијских картица
- 5 Једнонаменски ваучер
- 6 Промет Рефундација (ПР) у случају повраћаја новца купцу
- 7 Промет без накнаде
- 8 Рачун са идентификацијом купца - шифарник

9.1 Авансно плаћање

9.1.1. Издавање фискалних рачуна у случају наплате аванса у систему еФискализације (Аванс - Продаја, Аванс – Рефундација и Промет – Продаја)

Називи артикала који се користе за евиденцију авансних уплата дати су у табели:

Поље НАЗИВ АРТИКЛА	Поље КОЛИЧИНА (уноси се увек 1)	Поље ЈЕДИНИЧНА ЦЕНА/УКУПНО
10: Аванс (Ђ)	1	Бруто износ плаћеног аванса по ПДВ стопа од 20% - по општој стопи
11: Аванс (Е)	1	Бруто износ плаћеног аванса по ПДВ стопа од 10% - по посебној стопи
12: Аванс (Г)	1	Износ плаћеног аванса за промет ослобођен ПДВ - 0%
13: Аванс (А)	1	Износ аванса за обвезнике који нису у систему ПДВ-а - 0%

Есир корисник (касир) у овом случају **треба да има могућност промене цене** артикала који се користе за евиденцију авансних уплата, а дати су у табели изнад.

Сваки следећи рачун *Аванс-Продаја* као референтни број има број претходног рачуна *Аванс-Продаја*.

Приликом формирања коначног рачуна *Промет-Продаја* претходно се формира рачун *Аванс-Рефундација*.

Рачун *Аванс-Рефундација* као референтни број има број последњег рачуна *Аванс-продаја*, а коначни рачун, *Рачун-Продаја*, као референтни број има број рачуна *Аванс-Рефундација*.

Рачун *Аванс–Рефундација* се не издаје купцу.

Поље за рекламу испод насловне линије која обележава крај фискалног рачуна је у овом случају обавезно поље.

Код рачуна *Аванс-Продаја*, а по захтеву купца, у пољу за рекламу, Есир корисник (касир) уноси артикле који су предмет авансних плаћања.

Код коначног рачуна, *Промет-Продаја*, касир, у пољу за **Рекламу**, обавезно уноси број и датум последњег рачуна *Аванс-Продаја*, а остале податке по захтеву купца.

Црвеним су обележени подаци који се не шаљу ПФР тј. не стижу на СУФ.

ПРИМЕРИ АВАНСНЕ ПРОДАЈЕ - РАЧУНИ НА ЕСИРУ

===== ФИСКАЛНИ РАЧУН =====
 123456789
 Пореска Управа
 Технички тим
 Макензијева бр. ___
 Београд

Касир: Техничар
 ИД Купца: 10:123456789
 ЕСИР број: 100/1.0

----- АВАНС - ПРОДАЈА -----
 Артикли

Назив	Цена	Кол.	Укупно
11: Аванс (Е)	1.500.000,00	1	1.500.000,00
10: Аванс (Б)	250.000,00	1	250.000,00
Укупан износ:			1.750.000,00
Пренос на рачун:			1.750.000,00

Ознака	Име	Стопа	Порез
Б	О-ПДВ	20,00%	41.666,67
Е	П-ПДВ	10,00%	136.363,64
Укупан износ пореза:			178.273,31

ПФР време: 16.01.2022 10:20:00
 ПФР број рачуна: M97W88P4-M97W88P4-60
 Бројач рачуна: 53/60АП

===== ФИСКАЛНИ РАЧУН =====
 * Стан бр. 12 (87.6) 6.000.000,00
 * Паркинг место бр. 124 800.000,00

===== ФИСКАЛНИ РАЧУН =====
 123456789
 Пореска Управа
 Технички тим
 Макензијева бр. ___
 Београд

Касир: Техничар
 ИД Купца: 10:123456789
 ЕСИР број: 100/1.0
 Реф. број: M97W88P4-M97W88P4-60

----- АВАНС - ПРОДАЈА -----
 Артикли

Назив	Цена	Кол.	Укупно
11: Аванс (Е)	1.500.000,00	1	1.500.000,00
10: Аванс (Б)	250.000,00	1	250.000,00
Укупан износ:			1.750.000,00
Пренос на рачун:			1.750.000,00

Ознака	Име	Стопа	Порез
Б	О-ПДВ	20,00%	41.666,67
Е	П-ПДВ	10,00%	136.363,64
Укупан износ пореза:			178.273,31

ПФР време: 16.02.2022 12:30:00
 ПФР број рачуна: M97W88P4-M97W88P4-90
 Бројач рачуна: 65/90АП

===== ФИСКАЛНИ РАЧУН =====
 * Стан бр. 12 (87.6) 6.000.000,00
 * Паркинг место бр. 124 800.000,00

===== ФИСКАЛНИ РАЧУН =====
 123456789
 Пореска Управа
 Технички тим
 Макензијева бр. ___
 Београд

Касир: Техничар
 ИД Купца: 10:123456789
 ЕСИР број: 100/1.0
 Реф. број: M97W88P4-M97W88P4-90

----- АВАНС - РЕФУНДАЦИЈА -----
 Артикли

Назив	Цена	Кол.	Укупно
11: Аванс (Е)	3.000.000,00	1	-3.000.000,00
10: Аванс (Б)	500.000,00	1	-500.000,00
Укупан износ:			3.500.000,00
Пренос на рачун:			3.500.000,00

Ознака	Име	Стопа	Порез
Б	О-ПДВ	20,00%	83.333,33
Е	П-ПДВ	10,00%	272.727,27
Укупан износ пореза:			356.060,60

ПФР време: 09.03.2022 10:50:00
 ПФР број рачуна: M97W88P4-M97W88P4-97
 Бројач рачуна: 2/97АП

===== ФИСКАЛНИ РАЧУН =====

===== ФИСКАЛНИ РАЧУН =====
 123456789
 Пореска Управа
 Технички тим
 Макензијева бр. ___
 Београд

Касир: Техничар
 ИД Купца: 10:123456789
 ЕСИР број: 100/1.0
 Реф. број: M97W88P4-M97W88P4-97

----- ПРОМЕТ - ПРОДАЈА -----
 Артикли

Назив	Цена	Кол.	Укупно
Стан бр. 12 (87.6) (Е)	6.000.000,00	1	6.000.000,00
Паркинг место бр. 124 (Б)	800.000,00	1	800.000,00
Укупан износ:			6.800.000,00
Плаћено авансом:			3.500.000,00
ПДВ на аванс:			356.060,60
Пренос на рачун:			3.300.000,00
Преостало за плаћање:			0,00

Ознака	Име	Стопа	Порез
Б	О-ПДВ	20,00%	133.333,33
Е	П-ПДВ	10,00%	545.454,55
Укупан износ пореза:			678.787,88

ПФР време: 09.03.2022 10:55:00
 ПФР број рачуна: M97W88P4-M97W88P4-112
 Бројач рачуна: 82/112ПП

===== ФИСКАЛНИ РАЧУН =====
 *Последњи авансни рачун M97W88P4-M97W88P4-90 16.02.2022

9.1.2. Издавање фискалних рачуна у случају наплате аванса пре примене система еФискализације (Аванс – Рефундација и Промет – Продаја)

Евидентирање коначног промета (рачун Промет - Продаја), за који је наплаћен аванс пре примене система еФискализације врши се на следећи начин (**пример**):

Пре еФискализације примљена су два аванса за промет који се опорезује по пореској стопи од 20%. По основу примљених аванса сачињена су два документа:

1. Документ о примљеном авансу број 2, сачињен 25.2.2022. године на износ 10.000;
2. Документ о примљеном авансу број 17, сачињен 25.3.2022. године на износ 20.000;

Дана 5.04.2022. године обвезник је отпочео евидентирање промета преко електронског фискалног уређаја.

Дана 20.05.2022. године извршен је промет по основу којег се издаје:

3. Аванс-Рефундација ПФР број ВБГР63ИУ - ВБГР63ИУ – 255, ПФР време 20.05.2022. године на износ 30.000 по стопи Ђ. Референтни број: XXXXXXXX-XXXXXXX-17, Референтно време 25.03.2022. године. Референца XXXXXXXX-XXXXXXX-17 односи се на последњи аванс примљен пре преласка обвезника на систем еФискализације;
4. Промет-Продаја ПФР број ВБГР63ИУ - ВБГР63ИУ – 256, ПФР време 20.05.2022. године износ 30.000 по стопи Ђ. Референтни број: ВБГР63ИУ - ВБГР63ИУ – 255, Референтно време 20.05.2022. године – **плаћено авансно 30.000 по стопи Ђ**, за уплату 0.

У пољу за рекламу обвезник уноси референтни број и датум издавања последњег документа о примљеном авансу (XXXXXXX-XXXXXXX-17 25.3.2022.).

9.1.3. Издавање фискалних рачуна у случају наплате аванса пре и аванса у току примене система еФискализације (Аванс - Продаја, Аванс – Рефундација и Промет – Продаја)

Евидентирање коначног промета (рачун Промет Продаја), за који је наплаћен аванс пре примене система еФискализације и аванс после фискализације, потребно је урадити на следећи начин (**пример**):

Пре фискализације примљена су два аванса за промет који се опорезује по пореској стопи од 20%. По основу примљених аванса сачињена су два документа:

1. Документ о примљеном авансу број 2, сачињен 25.2.2022. године на износ 10.000;
2. Документ о примљеном авансу број 17, сачињен 25.3.2022. године на износ 20.000;

Дана 5.04.2022. године обвезник је отпочео евидентирање промета преко електронског фискалног уређаја и после тога издаје два авансна рачуна за исти промет:

1. Аванс-Продаја ПФР број ВБГР63ИУ - ВБГР63ИУ – 25, ПФР време 25.04.2022. године на износ 15.000 по стопи Ђ. Референтни број: XXXXXXXX-XXXXXXX-17, Референтно време 25.03.2022. године. Референца XXXXXXXX-XXXXXXX-17 односи се на последњи аванс примљен пре преласка обвезника на систем еФискализације;
2. Аванс-Продаја ПФР број ВБГР63ИУ - ВБГР63ИУ – 62, ПФР време 05.05.2022. године на износ 10.000 по стопи Ђ. Референтни број: ВБГР63ИУ - ВБГР63ИУ – 25, Референтно време 25.04.2022. године.

Дана 20.05.2022. године извршен је промет по основу којег се издаје:

3. Аванс-Рефундација ПФР број ВБГР63ИУ - ВБГР63ИУ – 97, ПФР време 20.05.2022. године уноси се **износ 55.000 по стопи Ђ (што представља збир свих аванса примљених и пре и после еФискализације који се у том моменту затвара)**. Референтни број: ВБГР63ИУ - ВБГР63ИУ – 62, Референтно време 05.05.2022. године;
4. Промет-Продаја ПФР број ВБГР63ИУ - ВБГР63ИУ – 98, ПФР време 20.05.2022. године износ 60.000 по стопи Ђ. Референтни број: ВБГР63ИУ - ВБГР63ИУ – 97, Референтно време 20.05.2022. године – **плаћено авансно 55.000 по стопи Ђ**, за уплату 5.000 по стопи Ђ.

У пољу за рекламу обвезник уноси референтни број и датум издавања последњег фискалног рачуна Аванс-Продаја (ВБГР63ИУ - ВБГР63ИУ – 62 05.05.2022.).

У случају делимичне реализације аванса, могуће је више пута евидентирати рачун Промет Рефундација са позивом на исти рачун Аванс Продаја.

9.2 Евидентирање вирманске уплате која је старија од издавања фискалног рачуна Аванс Продаја (АП)

У случајевима када је купац вирмански уплатио робу или услугу, а продавац није добио евидентирани уплату на банковном рачуну истог тог дана, обвезник фискализације дужан је следећег радног дана издати фискални рачун Аванс Продаја (АП) који садржи датум уплате.

ЕСИР Захтев	Текстуална презентација фискалног рачуна	Елементи рачуна - објашњења
<pre>{ "invoiceType": 4, "transactionType": 0, "dateAndTimeOfIssue": "2021-09-22 14:00:00", "payment": [{ "amount": 3000, "paymentType": 4 }], "items": [{ "gtin": "", "name": "10:Аванс (Ђ)", "quantity": 1.0, "labels": ["Ђ"], "unitPrice": 3000, "totalAmount": 3000 }] }</pre>	<pre>===== ФИСКАЛНИ РАЧУН ===== 111111111 МГГХБ Д.О.О. 012345667 Омладинских бригада 100 Нови Београд ЕСИР Време: 22.09.2021 14:00:00 ----- АВАНС - ПРОДАЈА ----- Артикли ===== Назив Цена Кол. Укупно 10:Аванс (Ђ) 3.000,00 1 3.000,00 ----- Укупан износ: 3.000,00 Готовина: 3.000,00 ===== Ознака Име Стопа Порез Ђ ПДВ 20,00% 500,00 ----- Укупан износ пореза: 500,00 ===== ПФР време: 23.09.2021 11:13:21 ПФР број рачуна: Y9ANWU3Y-Y9ANWU3Y-20 Бројач рачуна: 5/20АП ===== "QR code"</pre>	<p>Објава – означава почетак рачуна</p> <p>ЕСИР Време је обавезан у случају да је обвезник фискализације евидентирао уплату аванса раније. ЕСИР може преименовати ово поље у Уплаћено на дан или слично.</p> <p>Објава – означава крај рачуна</p>
	===== КРАЈ ФИСКАЛНОГ РАЧУНА =====	

9.3 Поништавање рачуна у случају грешке

У случају да се уочи грешка у рачуну **након** издавања рачуна (Аванс-Продаја или Промет-Продаја), обвезник фискализације може рачун да поништи тиме што ће издати рачун (Аванс-Рефундација или Промет-Рефундација), при чему уноси:

- У пољу Идентификација купца **свој ПИБ** (ПИБ обвезника фискализације – продавца)
- Референцу на рачун са грешком (Аванс-Продаја или Промет-Продаја)
- Све артикле, количине и цене које су садржане у погрешном рачуну (комплетан рачун).

ЕСИР Захтев	Текстуална презентација фискалног рачуна	Елементи рачуна - објашњења	
<pre>{ "invoiceType": 0, "transactionType": 1, "buyerId": "10:11111111", "referentDocumentNumber": "Y9ANWU3Y-Y9ANWU3Y-7", "referentDocumentDT": "2021-08-12T10:23:11.6488037+02:00", "payment": [{ "amount": 30, "paymentType": 1 }], "items": [{ "gtin": "98765", "name": " Пардон штапићи (ком)", "quantity": 400000.0, "labels": ["Ђ"], "unitPrice": 30, "totalAmount": 12000000 }] }</pre>	<pre>===== ФИСКАЛНИ РАЧУН ===== 11111111 МГГХБ Д.О.О. 012345667 Омладинских бригада 100 Нови Београд ИД купца: 10:11111111 Реф. број: Y9ANWU3Y-Y9ANWU3Y-7 Реф. време: 12.08.2021 12:23:11 ----- ПРОМЕТ - РЕФУНДАЦИЈА ----- Артикли ===== Назив Цена Кол. Укупно Пардон штапићи (ком) (Ђ) 30,00 400.000 -12.000.000,00 ----- Укупан износ: 12.000.000,00 Готовина: 12.000.000,00 ===== Ознака Име Стопа Порез Ђ ПДВ 20,00% 2.000.000,00 ----- Укупан износ пореза: 2.000.000,00 ===== ПФР време: 12.08.2021 12:53:15 ПФР број рачуна: Y9ANWU3Y-Y9ANWU3Y-26 Бројач рачуна: 2/26ПР =====</pre>	<p>Објава – означава почетак рачуна</p> <p>ИД купца: ПИБ продавца – обвезника фискализације по шифарнику се испред ПИБ уписује 10:</p> <p>Референтни број документа: број рачуна који се поништава</p> <p>Референтно време је датум и време издавања референтног рачуна који се поништава</p>	
			<p>Уместо 4 комада, грешком унето 400000 комада у рачуну Промет-Продаја</p>
		<p>„QR kod“</p>	
		<pre>===== КРАЈ ФИСКАЛНОГ РАЧУНА =====</pre>	<p>Објава – означава крај рачуна</p>

У случају да се изда погрешан рачун Аванс-Рефундација или Промет-Рефундација, обвезник фискализације на описани начин (са уносом свог ПИБ у пољу ИД купца и референтним бројем неисправног рачуна), издаје нови рачун Аванс-Рефундација или Промет-Рефундација. Након тога издаје исправне рачуне Аванс-Рефундација или Промет-Рефундација са референцом на рачун Аванс-Продаја или Промет-Продаја.

Описани случај се односи на купца – физичко лице које није обвезник прихода на самосталне делатности.

Уколико се ради о купцу који је обвезник пореза на добит правних лица или пореза на приходе од самосталне делатности, обвезник фискализације мора имати доказ да је купца обавестио о томе да му је издао погрешан рачун и да је исти поништио. Обвезник фискализације има право

да умањи своју ПДВ обавезу за износ ПДВ исказан на поништеном рачуну под условима прописаним Законом о ПДВ.

Након поништавања рачуна на описани начин, обвезник фискализације **издаје нови исправан рачун, у овом примеру Промет-Продаја.**

Уколико је приликом продаје на мало издат фискални рачун у којем је требало навести и ИД купца, обвезник фискализације може непосредно након извршеног промета да поништи тако издати рачун и да изда нови, у складу са наведеном процедуром. Ако се такав рачун не поништи непосредно након извршеног промета, по основу његовог накнадног поништавања није дозвољено генерисање новог рачуна у коме ће бити наведен ИД купца, односно уколико се изда такав рачун, исти се сматра неисправним у смислу члана 5. Став 2, а у вези са чланом 15. Став 1. Тачка 2) и ст. 2, 3. И 4. Закона о фискализацији.

9.4 Продаја добара и услуга путем корпорацијских картица

Када обвезник фискализације врши промет на мало имаоцу корпорацијске картице издате од обвезника фискализације, за сваки промет добара или услуга издаје фискални рачун и при том уноси:

- Идентификацију купца – нпр: 10:ПИБ купца или другу ознаку купца
- У пољу Опционо поље купца уноси број корпорацијске картице – 50: (Број корпорацијске картице)
- Начин плаћања је у овом случају увек **ВАУЧЕР**

ЕСИР Захтев	Текстуална презентација фискалног рачуна	Елементи рачуна - објашњења	
<pre>{ "invoiceType": 0, "transactionType": 0, "buyerId": "10:123456789", "buyerCostCenterId": "50:6666666", "payment": [{ "amount": 1500, "paymentType": 5 }], "items": [{ "gtin": "008324522345", "name": " Бензин БМБ /л ", "quantity": 10.0, "labels": ["Ђ"], "unitPrice": 150, "totalAmount": 1500 }] }</pre>	<pre>===== ФИСКАЛНИ РАЧУН ===== 111111111 МГГХБ Д.О.О. 012345667 Омладинских бригада 100 Нови Београд ИД купца: 10:123456789 Опционо поље купца: 50:66666666 ----- ПРОМЕТ - ПРОДАЈА ----- Артикли ===== Назив Цена Кол. Укупно Бензин БМБ /л (Ђ) 150,00 10 1.500,00 ----- Укупан износ: 1.500,00 Ваучер: 1.500,00 ===== Ознака Име Стопа Порез Ђ ПДВ 20.00% 250,00 ----- Укупан износ пореза: 250,00 ===== ПФР време: 15.03.2022 23:55:11 ПФР број рачуна: Y9ANWU3Y-Y9ANWU3Y-150 Бројач рачуна: 124/150ПП =====</pre>	<p>Објава – означава почетак рачуна</p> <p>ИД купца је поље које се у овом случају користи за идентификацију купца – привредног субјекта и формат се уноси по шифарнику</p> <p>Опционо поље купца се у овом случају користи за евиденцију броја корпорацијске картице, такође по шифарнику</p>	
			Начин плаћања је увек ВАУЧЕР
		<pre>===== КРАЈ ФИСКАЛНОГ РАЧУНА =====</pre>	Објава – означава крај рачуна

За све промете за које је испоручилац добара, односно пружалац услуга – обвезник фискализације издао рачун, односно рачуне у складу са законом, на електронском фискалном уређају издаје један збирни рачун Промет-Рефундација, при чему уноси:

- Идентификациони број ИД купца

- У Опционом пољу купца уноси се временски период – календарски месец, који обухвата све издате фискалне рачуне са три дефинисане карактеристике: да је унет ПИБ купца, да је унет број корпорацијске картице и да је начин плаћања ВАУЧЕР
- У Референтни број уноси се број последњег фискалног рачуна из наведеног периода издат за наведеног купца, без обзира на број корпорацијске картице
- Референтно време је време са фискалног рачуна из претходне тачке

ЕСИР Захтев	Текстуална презентација фискалног рачуна	Елементи рачуна - објашњења	
<pre>{ "invoiceType": 0, "transactionType": 1, "buyerId": "10:123456789", "buyerCostCenterId": "60:01032022_15032022", "referentDocumentNumber": "Y9ANWU3Y-Y9ANWU3Y-150", "referentDocumentDT": "2022-03-15T23:55:11.6488037+02:00", "payment": [{ "amount":, "paymentType": 5 }], "items": [{ "gtin": "98765", "name": " Списак ... ", "quantity":.0, "labels": ["Ђ"], "unitPrice":, "totalAmount": 12000000 }] }</pre>	<pre>===== ФИСКАЛНИ РАЧУН ===== 111111111 МГГХБ Д.О.О. 012345667 Омладинских бригада 100 Нови Београд ИД купца: 10:123456789 Опционо поље купца: 60:01032022_31032022 Реф. број: Y9ANWU3Y-Y9ANWU3Y-150 Реф. време: 31.03.2022 23:55:11 ----- ПРОМЕТ - РЕФУНДАЦИЈА ----- Артикли ===== Назив Цена Кол. Укупно Списак свих артикала издатих у временском оквиру за наведеног купца ....(Ђ) - 12.000.000,00 ----- Укупан износ: 12.000.000,00 Ваучер: 12.000.000,00 ===== Ознака Име Стопа Порез Ђ ПДВ 20,00% 2.000.000,00 ----- Укупан износ пореза: 2.000.000,00 ===== ПФР време: 02.04.2022 12:53:15 ПФР број рачуна: Y9ANWU3Y-Y9ANWU3Y-206 Бројач рачуна: 72/206ПР =====</pre>	<p>Објава – означава почетак рачуна</p> <p>ИД купца: ПИБ купца – имаоца корпорацијских картица</p> <p>Опционо поље купца се уноси у формату 60:ДДММГГГГ_ДДММГГГГ и обухватиће све фискалне рачуне издате од 00:00:00 првог датума до 23:59:59 последњег унетог датума који се односи на календарски месец након издавања рачуна по Закону о ПДВ</p> <p>Референтни број документа: број последњег рачуна издатог наведеном купцу у посматраном периоду (горе је приказан последњи рачун за купца у наведеном периоду)</p> <p>Референтно време је датум и време издавања референтног рачуна</p>	
		<pre>Артикли могу да буду представљени и збирно укупна количина, јединична цена (када је цена иста) и укупно по пореским стопама</pre>	
		<pre>„QR kod“</pre>	
		<pre>===== КРАЈ ФИСКАЛНОГ РАЧУНА =====</pre>	<p>Објава – означава крај рачуна</p>

9.6. Промет Рефундација (ПР) у случају повраћаја новца купцу

Повраћај новца купцу за већ купљену робу или услугу или одустајање од куповине у случају претходно плаћеног аванса, обвезник фискализације евидентира издавањем фискалног рачуна Промет Рефундација (ПР) или Аванс Рефундација (АР), при чему уноси:

- Идентификацију купца (број личне карте или други документ у складу са шифрарником за идентификацијом купца)
- Референцу на Промет Продаје или Аванс Продаје или други референтни рачун

Уместо Налога за Исправку, обвезник фискализације после ПР или АР издаје КР (копију рефундације) на коме се купац који прима назад новац својеручно потписује.

ЕСИР Захтев	Текстуална презентација фискалног рачуна	Елементи рачуна - објашњења	
<pre>{ "invoiceType": 0, "transactionType": 1, "buyerId": "20:0023456", "referentDocumentNumber": "Y9ANWU3Y-Y9ANWU3Y-7", "referentDocumentDT": "2021-08-12T10:23:11.6488037+02:00", "payment": [{ "amount": 7000, "paymentType": 1 }], "items": [{ "gtin": "987654321", "name": "Color TV Sony (kom)", "quantity": 1.0, "labels": ["Ѕ"], "unitPrice": 7000, "totalAmount": 7000 }] }</pre>	<pre>===== ФИСКАЛНИ РАЧУН ===== 111111111 МГГХБ Д.О.О. 012345667 Омладинских бригада 100 Нови Београд ИД купца: 20:0023456 Реф. број: Y9ANWU3Y-Y9ANWU3Y-7 Реф. време: 12.08.2021 12:23:11 ----- ПРОМЕТ - РЕФУНДАЦИЈА ----- Артикли ===== Назив Цена Кол. Укупно Color TV Sony (kom) (Ѕ) 7.000,00 1 -7.000,00 ----- Укупан износ: 7.000,00 Готовина: 7.000,00 ===== Ознака Име Стопа Порез Ѕ ПДВ 20,00% 1.166,67 ----- Укупан износ пореза: 1.166,67 ===== ПФР време: 23.09.2021 10:53:15 ПФР број рачуна: Y9ANWU3Y-Y9ANWU3Y-26 Бројач рачуна: 2/26ПР =====</pre>	<p>Објава – означава почетак рачуна</p> <p>ИД купца: се обавезно користи да би се идентификовао купац који прима новац на основу рефундације. У примеру ознака "20:" се користи за обележавање личне карте домаћег физичког лица</p> <p>Референтни број документа је обавезан у случају рачуна рефундације или копије или посебно специфицираног правилником. Овај број садржи Реф бр. документа на који се овај рачун референцира. Уколико се промет десио пре фискализације, уноси се референтни документ .</p> <p>Референтно време је датум и време издавања референтног документа</p>	
		<pre>===== КРАЈ ФИСКАЛНОГ РАЧУНА =====</pre>	<p>Објава – означава крај рачуна</p>
		<p>„QR kod“</p>	

Копија Рефундације се издаје одмах после Промета Рефундације и остаје касиру као доказ да је повраћај новца извршен купцу:

ЕСИР Захтев	Текстуална презентација фискалног рачуна	Елементи рачуна - објашњења																
<pre>{ "invoiceType": 2, "transactionType": 1, "buyerId": "20:0023456", "referentDocumentNumber": "Y9ANWU3Y-Y9ANWU3Y-26", "referentDocumentDT": "2021-09-23T08:53:15.4338042+02:00", "payment": [{ "amount": 7000, "paymentType": 1 }], "items": [{ "gtin": "987654321", "name": "Color TV Sony (kom)", "quantity": 1.0, "labels": ["Ђ"], "unitPrice": 7000, "totalAmount": 7000 }] }</pre>	<p>===== ОВО НИЈЕ ФИСКАЛНИ РАЧУН =====</p> <p>111111111 МГГХБ Д.О.О. 012345667 Омладинских бригада 100 Нови Београд</p> <p>ИД купца: 20:0023456 Реф. број: Y9ANWU3Y-Y9ANWU3Y-26 Реф. време: 23.09.2021 10:53:15</p> <p>----- КОПИЈА - РЕФУНДАЦИЈА -----</p> <p>Артикли</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Назив</th> <th>Цена</th> <th>Кол.</th> <th>Укупно</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Color TV Sony (kom) (Ђ)</td> <td>7.000,00</td> <td>1</td> <td>-7.000,00</td> </tr> </tbody> </table> <p>Укупан износ: 7.000,00 Готовина: 7.000,00</p> <p>===== ОВО НИЈЕ ФИСКАЛНИ РАЧУН =====</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ознака</th> <th>Име</th> <th>Стопа</th> <th>Порез</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ђ</td> <td>ПДВ</td> <td>20,00%</td> <td>1.166,67</td> </tr> </tbody> </table> <p>Укупан износ пореза: 1.166,67</p> <p>=====</p> <p>ПФР време: 23.09.2021 10:54:08 ПФР број рачуна: Y9ANWU3Y-Y9ANWU3Y-27 Бројач рачуна: 1/27KP =====</p> <p>„QR kod“</p> <p>Потпис купца: _____</p> <p>===== ОВО НИЈЕ ФИСКАЛНИ РАЧУН =====</p>	Назив	Цена	Кол.	Укупно	Color TV Sony (kom) (Ђ)	7.000,00	1	-7.000,00	Ознака	Име	Стопа	Порез	Ђ	ПДВ	20,00%	1.166,67	<p>Објава – означава почетак рачуна</p> <p>Референтни број и референтно време у овом случају је број претходно издатог Промета Рефундације</p> <p>ПФР број се односи на врсту и тип трансакције</p> <p>ЕСИР оставља простор купцу за својеручни потпис</p> <p>Објава – означава крај рачуна</p>
	Назив	Цена	Кол.	Укупно														
	Color TV Sony (kom) (Ђ)	7.000,00	1	-7.000,00														
	Ознака	Име	Стопа	Порез														
	Ђ	ПДВ	20,00%	1.166,67														

Рачун Копија Рефундација са потписом купца издаје се само у случају када се новац враћа на лицу места и тада је у рачуну Промет Рефундација или Аванс Рефундација наведен начин плаћања ГОТОВИНА, док у случају када се новац враћа купцу на картицу или друге безготовинске начине обвезник фискализације не издаје рачун Копија Рефундација.

9.7. Промет без накнаде

Промет без накнаде који се, у складу са Законом о ПДВ и Правилником о ПДВ, изједначава са прометом уз накнаду, посебно се евидентира преко електронског фискалног уређаја. У фискалном рачуну исказују се сви прописани елементи, уз специфичност да се:

- У поље Назив, пре назива артикла, уноси шифра 00: (две нуле и двотачка) и
- У поље Начин плаћања уноси други безготовински начин плаћања.

Када је реч о бесплатном давању пословних узорака у уобичајеним количинама, рекламног материјала и других поклона мање вредности, за које се сматра да промет није извршен, не постоји обавеза евидентирања преко фискалног уређаја.

9.8. Рачун са идентификацијом купца

У е-фискализацији рачун са идентификацијом купца се сматра оним рачуном који садржи идентитет купца. У поље "buyerId" тзк. ПИБ купца, касир уписује јединствени идентификациони број који може бити порески или било које друге легитимације према понуђеном шифрарнику.

У поље "buyerCostCenterId" тзк Опционо поље купца, касир уписује алфанумеричку ознаку документа који ближе одређује намену за коју рачун служи.

Шифрарник се користи уносом наменског броја из описа и броја после двотачке, нпр:

ЕСИР Захтев	Текстуална презентација фискалног рачуна
"buyerId": "10:123123123", "buyerId": "12:123456789:54321", "buyerCostCenterId": "30:099999999"	ИД купца: 10:123123123 или ИД купца: 12:123456789:54321 (када је купац корисник ЈБКЈС) Опционо поље купца: 30:099999999 (ппо пдв потврда)

ПИБ купца	Опис	Напомена
	10: ПИБ купца	Домаће правно лице идентификовано ПИБ-ом
	11: ЈМБГ	Домаће физичко лице које обавља самосталну делатност идентификовано ЈМБГ-ом
	12: ПИБ и ЈБКЈС купца (ПИБ:ЈБКЈС)	Домаће правно лице које је идентификовано Пореским идентификационим бројем (ПИБ) и Јединственим бројем корисника јавних средстава из Евиденције корисника јавних средстава Управе за трезор (ЈБКЈС)
	13: Код пензионерске картице	Физичко лице – ималац пензионерске картице
	14: ПИБ	Правно лице, пољопривредно газдинство, идентификовано Пореским идентификационим бројем (ПИБ)
	15: ЈМБГ	Домаће физичко лице, пољопривредно газдинство, које обавља самосталну делатност идентификовано ЈМБГ-ом
	16: БПГ	Физичко лице идентификовано јединственим бројем пољопривредног газдинства (БПГ)
	20: Број личне карте	Домаће физичко лице
	21: Број избегличке легитимације	Домаће физичко лице
	22: ЕБС	Страно физичко лице које има пријављени боравак у Србији
	23: Број пасоша	Домаће физичко лице
	30: Број пасоша	Страно физичко лице које се идентификује пасошем
	31: Број Дипломатске легитимације/ЛК	Страно физичко лице-дипломата
	32: Број личне карте МКД	Страно физичко лице - које се идентификује личном картом из Македоније
	33: Број личне карте МНЕ	Страно физичко лице - које се идентификује личном картом из Црне Горе

	34: Број личне карте ALB	Страно физичко лице - које се идентификује личном картом из Албаније
	35: Број личне карте BiH	Страно физичко лице - које се идентификује личном картом из Босне и Херцеговине
	36: Број личне карте по Одлуци	Страно физичко лице – које се идентификује личном картом из земаља чланица Европске уније, Швајцарске конфедерације, Краљевине Норвешке и Републике Исланд
	40: Порески ИД из стране државе (TIN)	Порески идентификациони број издат у иностранству

Опционо поље купца	Опис	Напомена
	20: Број СНПДВ	Број обрасца
	21: Број ЛНПДВ	Број обрасца
	30: Број ППО-ПДВ	Број овере у Пореској управи
	31: Број ЗППО-ПДВ	Број овере у Пореској управи
	32: Број МППО-ПДВ	Број овере у Пореској управи
	33: Број ИППО-ПДВ	Број овере у Пореској управи
	50: Број корпорацијске картице	Начин плаћања је увек ВАУЧЕР
	60: Временски период – календарски месец за који се рефундирају - сторнирају сви претходно евидентирани промети извршени имаоцима корпорацијских картица	Рачун ПРОМЕТ-РЕФУНДАЦИЈА Уноси се у формату 60:ддммгггг_ддммгггг Пример: 60:01032022_31032022
Поље касир	Опис	Напомена
	10: ЈБКЈС продавца	Продавац корисник јавних средстава из Евиденције корисника јавних средстава Управе за трезор (ЈБКЈС)

Артикли без накнаде

Поље назив артикла	Поље КОЛИЧИНА	Напомена
00: Назив артикла (Ђ, Е, Г, А)	Број артикала датих без накнаде	Начин плаћања је увек Други безготовински начин плаћања

Аванси

Поље назив артикла	Поље КОЛИЧИНА (уноси се увек 1)	Поље ЦЕНА/УКУПНО
10: Аванс (Ђ)	1	Бруто износ плаћеног аванса по ПДВ стопи од 20% - по општој стопи
11: Аванс (Е)	1	Бруто износ плаћеног аванса по ПДВ стопи од 10% - по посебној стопи
12: Аванс (Г)	1	Износ плаћеног аванса за промет ослобођен ПДВ - 0%

13: Аванс (А)	1	Износ аванса за обвезнике који нису у систему ПДВ-а - 0%
20: Једнонаменски ваучер (Ђ)	1	Бруто износ промета по ПДВ стопи од 20% - по општој стопи
21: Једнонаменски ваучер (Е)	1	Бруто износ промета по ПДВ стопи од 10% - по посебној стопи
22: Једнонаменски ваучер (Г)	1	Износ промета ослобођен ПДВ - 0%
23: Једнонаменски ваучер (А)	1	Износ промета за обвезнике који нису у систему ПДВ-а - 0%

Промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима

Поље назив артикла	Поље КОЛИЧИНА	Напомена
30: Назив артикла (Ђ)	Број артикала	Промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима, за који је порески дужник обвезник ПДВ - испоручилац, по општој стопи ПДВ (20%)
31: Назив артикла (Е)	Број артикала	Промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима, за који је порески дужник обвезник ПДВ – испоручилац, по посебној стопи ПДВ (10%)
32: Назив артикла (Г)	Број артикала	Промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима, који је ослобођен ПДВ са правом на одбитак претходног пореза у складу са чланом 24. Закона о порезу на додату вредност (0%)
33: Назив артикла (Г)	Број артикала	Промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима, који је ослобођен ПДВ без права на одбитак претходног пореза у складу са чланом 25. Закона о порезу на додату вредност (0%)
34: Назив артикла (А)	Број артикала	Промет објеката, економски дељивих целина у оквиру објеката и власничких удела на тим добрима, који врши лице које није обвезник ПДВ (0%)